

MŪSU PASTOGĖ

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

XXXIX metai Australian Lithuanian Weekly Registered by Australia Post publication NO NBH 0696

Kaina - Price \$1

1. 8. 1988. Nr. 30 (2054)

PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO MITINGAS VINGIO PARKE

(New Yorkas, liepos 11. LIC) Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad šeštadienį, liepos 9 d. Vilniaus Vingio parke Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinė grupė suruošė masinį susitikimą su Lietuvos delegatais, sugrįžusiais iš XIX partinės konferencijos Maskvoje.

"Tokios šventės dar nesame matę"! Taip kalbėjo ten dalyvavę žmonės. Žinių agentūrų ir liudininkų nuomone, jame dalyvavo apie 100,000 žmonių.

Demonstracijos tikslas buvo išgirsti, ką Lietuvos delegatai nuveikė partijos konferencijoje Maskvoje. Bet susitikimas virto daug platesnio masto įvykiu, apie kurį Lietuvių Informacijos Centrai New Yorke telefonu papasakojo keli dalyviai. Vienas iš jų - Vytautas Bogušis, kalbėjęs ir su Reuterio žinių agentūra, kiti du - prašę pavardžių neskelbti. Glaustai susumuojam jų išpūdžius.

Nors spaudoje apie šį viešą mitingą nieko nebuvo skelbiama, į jį suvažiavo žmonės iš visos Lietuvos. Tribūnoje kabojo didelis užrašas: "Lietuvos persitvarkymo sąjūdis" iš abiejų pusių įremtas Gedimino stulpų ženklų. Demonstraciją, kurios oficialioji dalis tęsėsi pusketvirtos valandos, atidarė filosofas Arvydas Juozaitis, Lietuvos mokslų akademijos mokslinis bendradarbis, pirmininkavo rašytojas Vytautas Petkevičius. Abu jie Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariai.

Vienas iš pirmųjų kalbėjo Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorius ir konferencijos delegatas Algirdas Brazauskas. Anot ten dalyvavusių, jis itin išpūdingai kalbėjo. Pasak jo, Lietuvos vadovybė padariusi sprendimą nutraukti Ignalinos trečiojo bloko statybos finansavimą. Taip pat, respublikos vadovybė siūlys įteisinti tautinę trispalvę. Brazauskas nusiskundė, kad nežinomi asmenys nuplovė netoli tribūnos esančius vėliavų stiebus, ant kurių turėjo būti iškeltos trispalvė, Lietuvos sovietinė ir Sovietų Sąjungos vėliavos.

Kaip pranešama, minioje siūbavo daugybė trispalvių. Matyti buvo ir estų, latvių, baltarusių vėliavos. Brazausko kalbos metu, tribūnoje nuleido didžiulę 6 metrų trispalvę.

Mitingo metu vienbalsiai buvo priimta rezolucija Kalnų Karabacho klausimu, ją perskaitė žurnalistas Algimantas Čekuolis; pasisakyta, kad šis reikalas turėtų būti sprendžiamas referendumu. Mitingo dalyviai taip pat reikalavo, kad Lietuva turėtų savo kariuomenę, kad lietuviai atliktų karinę prievolę Lietuvos teritorijoje, kad lietuvių kalba būtų paskelbta Lietuvos valstybine kalba.

Mitinge dalyvavo Armėnijos ir Baltarusijos atstovai - pastarasis su senąja Baltarusijos vėliava - ir Estijos liaudies fronto narys, kuris apie šios grupės veiklą papasakojo puikiai lietuvių kalba.

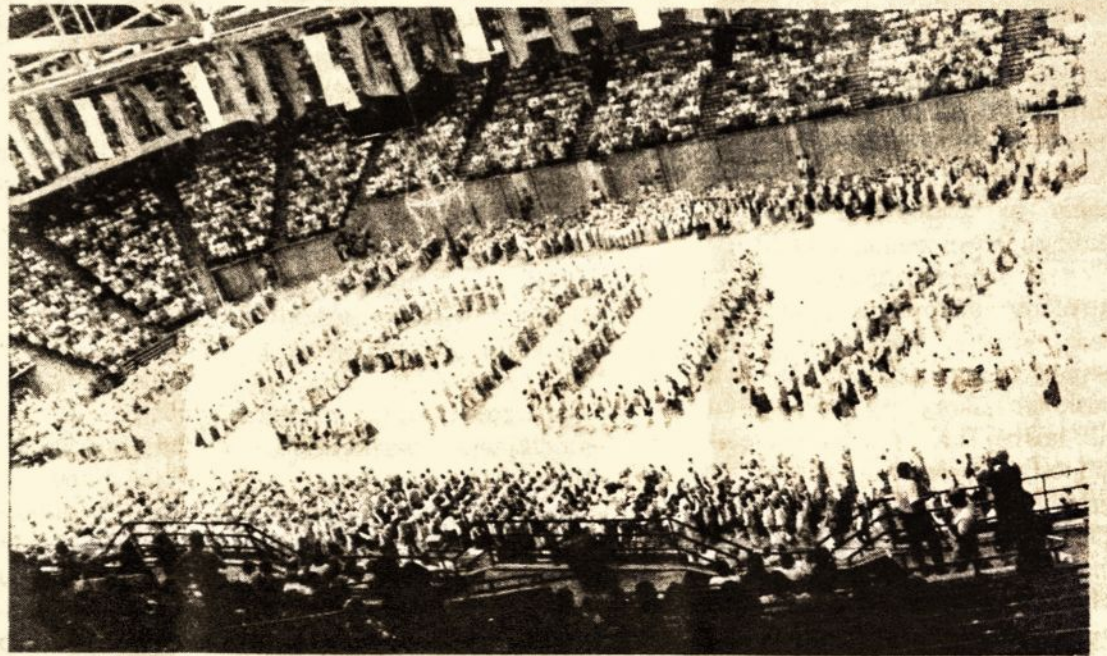
Taip pat, kalbėjo partinės konferencijos delegatai - Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas Vytautas Martinkus ir Zapyškio kolūkio pirmininkas Miškinis, dalyvavo bet nekalbėjo partijos Vilniaus miesto komiteto pirmasis sekretorius Kęstutis Zaleckas. Pasak dalyvių, minia geriausiai priėmė poeto Sigito Gėdos kalbą, daugeliui patiko rašytojo Vytauto Petkevičiaus ir filosofo Jokūbo Minkevičiaus pasisakymai. Kalbėjo dar šie persitvarkymo sąjūdžio nariai: muzikologas Vytautas Landsbergis, ekonomistė Kazimiera Prunskienė, dailininkas Arvydas Šaltenis, žurnalistas Vytautas Tomkus, fizikas-matematikas, Žemynos ekologinio klubo tarybos pirmininko pavaduotojas Zigmantas Vaišvila ir kiti.

Filosofas Arvydas Juozaitis kalbėjo apie Artūrą Sakalauską, kuris dabar uždarytas į psichiatrinę ligoninę Černiachovske. Kai jis tarnavo kariuomenėje, kiti kareiviai bandė jį išprievartauti, baisiai sumušė. Tada jis tuos kelis kareivius nušovė, ir jam buvo iškelta baudžiamoji byla. Nors psichiatrinė ekspertizė pripažino jį sveiku, jis tebelaikomas psichiatrinėje. Vytautas Landsbergis pranešė, kad po mitingo buvo renkami parašai po įvairiomis petijomis, viena jų - prašanti grąžinti Artūrą Sakalauską į Lietuvą.

Vienas dalyvis sakė, kad mitinge kalbėjo ir antrasis sekretorius Nikolajus Mitkinas, bet minia sutartinai ėmė skanduoti "Generalgubernatoriaus jau nebereikia - tegu eina namo!", švilpė, plojo ir neleido jam baigti kalbos.

Persitvarkymo sąjūdžio narys Raimundas Ozolas pareiškė, kad Lietuvai persitvarkant, nebereikalingas kompartijos antrasis sekretorius. Kaip žinia, persitvarkymo sąjūdžio mitinge išlydinti Lietuvos delegatus į partinę konferenciją, buvo ir ten išreikštas nepasitikėjimas antrajam sekretoriui Mitkinui, pareikalauta jį pašalinti.

Transparantuose, iškeltuose mitinge, buvo reiškiamas nepasitenkinimas ir kitais Lietuvos kompartijos vadovais. Viena buvo užrašyta "Songaila - tautos gėda". Kituose: "Sąjūdžio priešai

LIETUVA - VIII-joje Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventėje Kanadoje

Nuotrauka J. Birieta

- liaudies priešai!" "KGB - stalinistų užuovėja," "Kompartija vykdo represijas, vadovavo stagnacijai," "Lietuvai ekonominį suverenitetą," "Leiskite atvykti šv. Tėvui," "Šalin funkcionierių privilegijas," "Nacionalizmui - ne, suverenitetui - taip", "Be sąžinės laisvės - nėra laisvės", "Tikintiesiems ir ateistams lygios teisės", "Grąžinkite Katedrą tikintiesiems", kartojant prancūzų revoliucijos lozungą "Laisvė, lygybė, brolybė" ir "Liepos 12-tą 18-tą valandą - visi į Gedimino aikštę!"

Šis paskutinis šūkis - tai užuomina apie liepos 12 d. Gedimino aikštėje Blaivybės sąjūdžio rengiamą Lietuvos ir sovietinės Rusijos Taikos sutarties, sudarytos 1920 metais, pasirašymo paminėjimą. Šia sutartimi Leninas pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe ir atsisakė teisių į jos teritoriją. Vytautas Bogušis pranešė, kad Blaivybės sąjūdžio pirmininkas Juozas Kančys ir keli kiti asmenys pereiną savaitę buvo iškviesti pas Vilniaus miesto prokurorą, kuris perspėjęs minėjimo neorganizuoti. Persitvarkymo sąjūdžio mitingo metu, apie rengiamą paminėjimą buvo užklaustas rašytojas Vytautas Petkevičius. Jis pareiškė, kad Persitvarkymo sąjūdis jo neorganizuoja, iniciatyvinė grupė neturi nieko bendro su organizatoriais ir minėjime nedalyvaus.

Vingio parko mitingas vyko entuziastingai, bet jokių nesklaidumų nebuvo.

Uniformuotų milicininkų aplink nebuvo matyt - žmonių nepiktino: viską tvarkė Persitvarkymo sąjūdžio nariai su žaliais raiščiais ant rankovių. Toliau miškelyje stovėjo gaisrinės ir pasislėpusi milicija.

Mitingas buvo pradėtas ir užbaigtas Lietuvos Himnu. Žmonės ilgai nesiskirstė, giedojo "Lietuva brangi", dainavo liaudies dainas.

Vytautas Bogušis papasakojo, kad mitingą filmavo Maskvos televizija. Ją itin domino Lietuvos Laisvės Lyga. Televizijai interviu davė Terleckas, Šakalienė, dar keli žmonės ir pats Bogušis, kuris papasakojo apie nepriklausomą leidinį "Vytis". Anot Bogušio, Maskvos televizija stato dokumentinį filmą ir žadėjusi viską objektyviai parodyti.

Kiti liudininkai praneša, kad mitingo dalyviai suaukojo daug pinigų Persitvarkymo sąjūdžiui paremti. Sąjūdis liepos 26-ą skelbia dviračių žygį per Lietuvą - rinkti duomenis apie gamtos užteršimą bei apie bendrą Lietuvos ekologinį stovį. Tuo pačiu tikslu kviečiama plaukti laivais Nemunu.

Kita vilnietė praneša, kad penktadienį, liepos 8 d. Vilniuje, Stiklių gatvėje prie buvusio geto įvyko žydų demonstracija.

Be to, pranešama, kad išėjo 7 Persitvarkymo sąjūdžio biuletenio "Sąjūdžio žinios" numeriai. Biuletenį leidžia Arvydas Juozaitis ir Artūras Skučas.

(LIC)

NACIONALINIAI KLAUSIMAI

Lietuvių kalbą įtvirtinti LTSR Konstitucijoje, kaip respublikinę kalbą. Siekti, kad ji būtų nuosekliai vartojama administracijoje ir gamyboje, kaip raštų kalba. Sustiprinti lietuvių kalbos mokymą vidurinėse mokyklose ir grąžinti jos dėstymą visuose aukštųjų mokyklų fakultetuose. Neleisti, kad lietuvių kalba būtų išstumta iš bet kurios materialinio ir kultūrinio gyvenimo sferos respublikoje.

Prailginti mokymosi trukmę vidurinėse mokyklose su dėstomąja rusų kalba, kad būtų geriau išsivinta lietuvių kalba. Siekti, kad visos gyvenančios respublikoje tautinės mažumos turėtų mokyklas arba klases (savo kalba). Steigti lietuvių kursus kitataučiams. Vilniuje įkurti vidurinę mokyklą, kurioje galėtų mokytis lietuvių kilmės vaikai iš viso pasaulio kraštų.

Nuolat tirti viešąją nuomonę visais nacionalinių santykių klausimais bei opera-

tyviai, viešai ir pastoviai skelbti tų apklausų duomenis. Viešai publikuoti pilnus gyventojų surašymo duomenis, tame tarpe, apie gyventojų migraciją.

Sukurti visuomenines organizacijas, kultūrinius centrus, kurie įgyvendintų visų respublikoje gyvenančių tautinių mažumų (rusų, baltarusių, lenkų, ukrainiečių, žydų, totorių, karaimų ir kt.) poreikius.

Grąžinti lietuvių tautai jos istoriją, kuri dešimtmečiais buvo nutylima ir falsifikuojama. Reikalauti, kad būtų paskelbti svarbiausieji mūsų tautą liečiantys istoriniai dokumentai.

Kovoti su bandymais vaizduoti nacionalinių problemų, atsiradusių dėl socializmo deformacijų, kėlimą kaip nacionalizmo apraiškas.

V. Čepaitis, A. Žebriūkas
Persitvarkymo Sąjūdžio nariai

Laiškas mums suprasti, kad marksizmo bankrotas yra nustojęs būti pranašyste "netikrųjų pranašų" ir virtęs Maskvai ir jos simpatizantams nemalonia tikrove. Jokios reformos, nei Gorbačiovo, nei marksizmo negali išgelbėti. Kadangi Rusijos imperializmas yra neatskiriama surištas su marksizmu, jo laukia tas pats likimas. Mums belieka gerai apgalvoti, kaip mūsų kraštas galėtų išeiti iš dabarties istorinės audros kiek galint mažiau sužalotas.

Lietuvos ateitis priklausys, bent iš dalies, nuo pavergtų ir išėivijos lietuvių tinkamos reakcijos į nuolat besikeičiančius įvykius, kuriuos verta mėginti iš anksto atspėti, kad nebūtumėm jų užklupti ir nedarytumėm žalingų mūsų reikalui klaidų.

Yra pagrindo laukti, kad "perestroikos" laikotarpis ilgai neužsitęs. Joks kraštas, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, negali gyventi ilgesnio nei aiškumo laikotarpio. Gorbačiovo pusinė laisvė turėtų arba privesti prie pilnos laisvės, arba jos vietoje grąžintas teroras. Jo įvedimui jau praėjo tinkamas momentas. Sovietų masės nori teigiamų pasikeitimų ir tikros demokratijos. Nei Ligačev nei koks kitas marksistų konservatorius – imperialistas nepajėgs užgniaužti šito masių siekimo.

Kartu turim prisiminti, kad "perestroikos" laikotarpis yra labai naudingas mūsų pavergtos tautos atsigavimui ir ypač atsikratymui baimės okupantui ir jo KGB agentams. Po tiek išžudytų ir ištremtų šita baimė negali pranykti per porą mėnesių. Todėl, protestai ir reikalavimai privalo būti tęsiami, bet neperžengiamos tam tikros ribos, kad išvengtų Maskvos kontraakcijos ir "perestroikos" per ankstyvo panaikinimo. Mūsų disidentams lieka didelė atsakomybė laviruoti gana siauru keliu, kad atkreipti pasaulio dėmesį į mūsų tautos laisvės reikalavimą išvengiant tos galimybės praradimo.

Dabar lietuvių tautai yra galimybė reikalauti ekonominių reformų skubaus įvedimo mūsų krašte ir kartu okupuotos Lietuvos valdžios savystovumo tų reformų įgyvendinimui.

PASIKALBĖJIMAS SU VYTAUTU SKUODŽIU

Rodos dar visai neseniai rašėm laškus sąžinės kaliniams, norėdami juos moraliai paremti, parodyti, kad ir tolimuose kraštuose jie yra žinomi ir svarbūs. Ir dar svajojom, kad dedant pastangas, gal norintiems pasitraukti į Vakarus pasitraukti pavyktų. Ir beveik neįtikėtina, kad dalis svajonių išsipildė. Buvęs sąžinės kalinys profesorius Vytautas Skudis jau beveik metai su žmona Irena ir dukra Daiva gyvena JAV. Šiame "atvirumo" laikotarpyje, kalinant Amerikos pilietį, Helsinkio grupės narį, gal ir mūsų laišškai šiek tiek prisidėjo, kurių profesorius V. Skudis nė vieno nėra laikęs savo rankose ir nė vieno laiško nėra matęs.

Koks žmogus yra Vytautas Skudis? Neketinu duoti išsamios analizės, bet vien tik asmeniškų išpuodžių. Stipriausias iš jų, patirtas pasikalbėjime ir Kultūros kongreso stebėjimuose, yra tiesaus žmogaus išpuodis. Prie to, žinoma, pridėti reikia ir drąsaus, energingo, gyvai reaguojančio, idealistinio žmogaus bruožus. Kitaip Vytautas Skudis nebūtų tapęs disidentu: juk turėjo gerą, užtikrintą ir įdomų darbą universitete... Bet tas gyvas, neužgėstantis sąžinės balsas,

Lietuvių, kaip krašto kalbos įvedimas ir rusinimo per mokyklas sustabdymas irgi yra galimas ir naudingas. Vandens oro ir žemės užteršimo nuodingais chemikalais sustabdymas yra labai svarbus krašto gamtos išsaugojimui nuo sunaikinimo ir gali bei turi būti tvirtai reikalaujama jį sustabdyti.

Privačių ūkių ir įmonių steigimas yra ne tik leidžiamas, bet ir skatinamas. Kuo daugiau turėsime savo gamybos šaltinių, tuo bus lengviau atgavusiam nepriklausomybę mūsų kraštui.

Reikai skubiai statyti gyvenamus namus ir butus, kol išlaidos eina iš bendro Sov. Sąjungos iždo. Kuo daugiau naudingų investicijų mūsų krašte dabar bus padaryta, tuo bus vėliau lengviau mūsų šalies ekonomikai. Reikalinga laiku perimti Ignalinos atominės jėgainės priežiūrą į savo rankas. Ji yra Lietuvoje ir lietuviai turi teisę būti tikri, kad šitos pavojingos stoties priežiūra nebūtų apleidžiama pasikeitimų valandai atėjus.

Čia paminėti tik svarbesni žingsniai, kuriuos privalom daryti pakeliui į krašto nepriklausomybę. Taip pat laikas pagalvoti ir apie politinį Pabaltijo ir Rytų Europos stovį. Subyrėjus sovietų imperijai keisis kai kurios sienos. Susijungus Vokietija reikalaus iš lenkų Pomeranijos ir kitų vokiškų žemių. Lietuvai būtų naudinga palaikyti gerus santykius su Vokietija, kad turėti užnugarį prieš lenkų pretenzijas į Vilniaus kraštą. Rusija turi užėmus dalį buvusių Lenkijos žemių, ir greičiausiai dėl jų eis kivičiai tarp tų dviejų valstybių. Tas gali mums būti irgi naudinga. Išėivijos vadovai laiku turi atkreipti dėmesį į šitas ateities galimybes ir mėginti užmegzti santykius su rytų ir vakarų kaimyninėmis tautomis. Buvę lietuvių vokiečiai gali būti naudingi šitame reikale, nes jie gana draugiški ir Lietuvai.

Diplomatinė – politinė mūsų tautos narių veikla gali prisidėti prie būsimo laisvo krašto problemų išsprendimo, jei abi tautos dalys veiks planingai ir apgalvotai.

Dr. Jonas Kunca

reikalaujantis laisvės, tiesos, lygybės, balsas smerkiantis prievartą, okupaciją, laisvės paneigimą neleido Vilniaus universiteto profesorius Vytautui Skudžiui džiaugtis pasiekta profesine ir visuomenine padėtimi.

Vilniaus universiteto geologijos profesoriaus Vytauto Skudžio nusi-kaltimų sąrašas ilgas. Sovietų valdžia apkaltino jį parašius knygą "Dvasinis genocidas Lietuvoje". Išsiginti negalėjo, nes darydami krata jo bute, rado patį rankraštį... Taip pat apkaltino dalyvaujant pogrindžio spaudoje – "Alma Mater" ir "Perspektyvose", laikant, dauginant ir platinant pogrindžio spaudą ir net už laiško parašymą JAV prezidentui Carteriui, kuriame jis tik pasisako esąs JAV pilietis, laukiantis arešto Sovietų Sąjungoje. Nes Vytautas Skudis gimė Čikagoje 1929 metais ir jį, nei vieno metų nesulaukusį, tėvai išvežė į Lietuvą.

Po pirmosios kratos 1979 metais, profesorius V. Skudis dar pusantro mėnesio tęsė savo pareigas Vilniaus universitete. Įdomu pastebėti, kad tuo metu jo kolegos jam parodė didelę pagarbą ir ne vienas slapta juo didžiavosi: štai ir Vilniaus universitete yra drąsių sąžinės balsų. Deja, ne

Seimo metu Kanadoje ALB Krašto valdybos pirmininkė D. Baltutienė ir Lietuvių Dienų komiteto pirmininkė J. Vabolienė pasitarime su prof. V. Skudžiu.

visi yra didvyriais gimę...

Po arešto iki teismo Skudis buvo išlaikytas Vilniaus saugumo požemyje visus metus. Nors tardymo metu nepatyrė fizinio kankinimo, tačiau tas procesas tardomąjį veikia labai neigiamai ir jis tiesiog laukia teismo sprendimo. Teismas paskyrė 6 metų bausmę, kurią Skudis atliko Mordovijos griežto režimo koncentracijos stovykloje Nr.3. Kartu kalėjo ir keletas kriminalinių nusikaltėlių, kurie gana greitai pripažino politinių kalinių dvasinį pirmumą, jiems pakluso ir tam tikra prasme perėjo politinę mokyklą. Koncentracijos stovykloje pristatė siūti pirštines. Darbas buvo labai sunkus, dėl labai aukštų normų ir primityvių darbo įrankių. Dirbdavo po aštuonias valandas į dieną. Maistą visą laiką gaudavo skurdų ir vienodą, bet jo pakakdavo. Iš namų gauti maisto siuntinėliai dietą pajvairindavo ir atitolindavo nuo artėjančių avitaminozų. Susižinojimas su pasauliu labai normuotas: galėjo gauti tik kelis laiškus per mėnesį iš savo žmonos. Vieno žmonos vizito metu sužinojo apie iš užsienio ateinančius laiškus, atvirukus, padėsinimo ir suraminimo žodžius. Šis žinojimas iš vienos pusės, nuostabiai sustiprino kiekvieno kalinio dvasines jėgas, iš kitos, prižiūrėtojų ir stovyklos vadovybės akyse pakėlė kalinių vertę ir svarbą.

Pabaigus 6 metų bausmę koncentracijos stovykloje, Skudį ištrėmė penkeriems metams į Sibirą, kur bebūnant dar viename mėnesiui įkiso į Čeliabinsko kalėjimą. Ir ten jam kalint atėjo pasiūlymas išemigruoti iš Sovietų Sąjungos. Labai simboliškai, 1987 metų rugsėjo mėnesio 8 dieną, Tautos šventės dieną, Skudžių šeima išvyko į Čikagą, kur ir apsigyveno.

Vytauto Skudžio ištikinimu, išėivija yra tik kitas priėjimo kampas, kitos pozicijos, kovoje už Lietuvos laisvę. Ko Lietuva tikisi iš išėivijų? Profesorius V. Skudis išskaičiavo 20 punktų, kurių svarbiausius čia paminėsiu: 1. Aktyviai reaguoti į visus Lietuvos įvykius. 2. Visomis progomis skleisti Lietuvos bylą svetimtaučių tarpe. 3. Veikti į vietines vyriausybes. 4. Viešai smerkti Molotovo – Ribentropo paktą. 5. Stiprinti visų pabal-

tiečių ryšius bendrai kovai. 6. Reikalauti visų politinių kalinių išlaisvinimo ir reabilitavimo. 7. Rašyti politiniams kaliniams. 8. Masiškai rašyti protesto laiškus į Lietuvos įstaigas. 9. Kovoti dėl religinės laisvės Lietuvoje. 10. Daugiau kreipti dėmesio į tariamus karo nusikaltėlius.

Sekantys punktai, gal būt, yra praktiškesni ir labiau asmeniškai: 1. Išsaugoti žmogišką savigarbą santykiuose su sovietų valdininkais, pav. muitininkais. Nebijoti jų, ginti savo teises. 2. Įveikti kuo daugiau gerų istorinių, politinių knygų, net gerų straipsnių iškarpių. 3. Iš Lietuvos išvežti kuo daugiau literatūros. 4. Remti pogrindžio spaudą. 5. Remti pogrindžio veiklą, o nešvaistyti dolerių gražiesiems giminaičių rūbams, mašinoms bei kitiems prabangiems, nereikalingiems daiktams.

Kaip matome, Vytautas Skudis teisingai pastebi išėivijų baimę net prieš muitininkus... Iš tikrųjų, jeigu išėiviai būtų bent kiek drąsesni, pogrindžio spauda mus pasiektų tuoj pat, tačiau tokių drąsių neatsiranda gausiai mūsų tarpe. Profesorius V. Skudis, manau, užmiršta, kad daugumoje mes esame pabėgėliai, ne tikrieji kovotojai...

Ir daugiau neigiamų ypatybių profesorius V. Skudis jau spėjo pamatyti ir pasakyti. Pats kovojęs už religijos laisvę, nusivylė čia išgirdęs kunigus pamokslaujant visai nepasiruošusius, kurie savo pamokslais "ne pritraukia prie bažnyčios, bet atstumia" (V. Skudžio pastaba pareikšta Kultūros kongrese, religinės įtakos svarstybose).

Profesorius Vytautas Skudis yra ir paprastas ir tuo pačiu nepaprastas žmogus, tikrai labai įkvėpantis asmuo, ir reikia dėti pastangas jo atskraidinimui į Australiją.

Baigiant pasikalbėjimą, prašiau profesoriaus V. Skudžio žodžio specialiai Australijos lietuviams. "Tokiame tolimame krašte," ir tuoj užbaigė "savo broliams tolimame krašte linkiu neprarasti pasitikėjimo ateitimi. Dalyvauti lietuviškoje veikloje, vedančioje į tautos laisvę."

Genovaitė Kazokienė

Kardinolas sugrįžo iš Vatikano

KAUNAS. – Liepos 8 d. rytą į pavergtą Lietuvą sugrįžo Lietuvos katalikų Bažnyčios vyskupų konferencijos pirmininkas, Kaišiadorių vyskupijos apaštalinis administratorius, kardinolas Vincentas Sladkevičius, iš Vatikano, kur konsistorijos metu buvo įvestas į kardinolų kolegiją.

Kauno geležinkelio stotyje Lietuvos kardinolą V. Sladkevičių sutiko vyskupai, vyskupijų valdytojai, dvasiškai ir tikintieji. Perone buvo giedamos religinės ir tautinės giesmės, rašo "Tiesa" liepos 9 d.

Kardinolas aplankė Kauno tarpdiecizinę kunigų seminariją ir vėliau išvyko į Kaišiadorį.

Dažnai nusiskundžiame, kad mūsų balsas neranda pakankamai atskambio plačioje šio krašto bendruomenėje, kad laikraščių žurnalistai nerašo mums svarbiomis temomis, kad sunku juos sudominti mus liečiančiais klausimais. Tikiu, kad dedamos pastangos užmegzti santykius su australų spauda, bet manau, kad jos gal per daug "partizaniško" pobūdžio. Pabandyta viena, kitą kartą, o nesulaukus apčiuopiamų rezultatų, reikalas lieka užmestas iki kitų metų birželinių minėjimo, ar kitos mums skaudžios sukakties. Tiesa Vladimir Lusic televizijos kanale SBS "Vox Populi" programoje paminėjo "Baltic News" ir komentavo straipsnį iš šio leidinio. Betgi, tai buvo tik pirmoji ir, kol kas, vienintelė kregždutė iš pabaltiečių spaudos. Dabar pasirodė naujas leidinys "The Australian Ethnic Reporter" vardu. Leidinys leidžiamas anglų kalba, tai gal mūsų gražusis jaunimėlis galėtų daugiau pasitempti ir suremti vieną, kitą straipsnelį. Girdėjome, kad šis leidinys pasiekia net ir valdžios pareigūnus, parlamento narius ir senatorius.

Nemėgstame pasigarsinti ir savo tarpe, jei veiklos ribos kiek iškrypsta iš lietuviybės rėmų. O, vis dėlto, jei norime, kad mūsų balsas įgautų svarumo, yra būtina įsiliesti į plačiosios bendruomenės veiklą: įstoti į etnines, australiškas ar tarptautines organizacijas ir į politines partijas. Savo spaudoje nedaug girdime apie tautiečius ar tautietes, kurie savo

darbu ir veikla garsina lietuvių vardą Australijos bendruomenėje. Jų yra kiekvienoje valstijoje. Deja, tik pripuolamai išgirstame apie jų ne lietuvišką veiklą. Pietų Australijoje turime darbščių tautiečių, kurie meno, politinėje ir socialinėje srityse išpaudė gilesnį pėdsaką plačioje bendruomenėje. Keletas lietuvių moterų praskynė kelią kitoms, ir savo pavyzdžiu ragina mus energingiau įsiliesti į šio krašto bendruomeninę veiklą. Viena jų, Sofija Kanienė, šešeris metus atstovauja lietuvių bendruomenei "Ethnic Communities Council" /ECC/ Pietų Australijos skyriaus valdyboje. Antrus metus eina vice-prezidentės pareigas ir taip pat darbuojasi "Migrant Women's Advisory Committee" ECC turi federalinę valdybą ir savo skyrius kiekvienoje Australijos valstijoje. Federacija atstovauja visiems Australijos imigrantams. Jos balsas nestokoja svarumo ir valdžia skaitosi su federacijos pasiūlymais, nutarimais. Kodėl? Nuo 1947 m. iki 1984 m. gyventojų surašymo praėjo maždaug 38 metai, o per tą laikotarpį imigrantų procentas padidėjo nuo 9.8% iki 21.1% (Australian Yearbook, 1986). Nuo paskutinio surašymo praėjo dar ketveri metai, tai galima manyti, kad 25 % Australijos gyventojų yra neperseniausiai atvykę imigrantai iš įvairiausių kraštų. Jų įtaka ateityje nesumenkės, nebent pasikeistų vyriausybės politika. Tiesa, kai kurių opozicijos partijos parlamentarų bei politikų pasisakymai

daugiakultūriškumo principo klausimais, kelia abejones ir neramumo imigrantų sluoksniuose. Kokia bebūtų ateityje vyriausybė, ji turės skaitytis su 25% savo gyventojų ir rinkėjų nuomonėmis.

Sofija Kanienė, įtemptai dirbdama šį darbą, pasitarnauja ne tik lietuviams, bet ir visiems imigrantams. Juk SCC teikia informacijas ir patarnavimus visoms etninėms bendruomenėms. O patarnavimai visokie: prašymai subsidijom, tarpininkavimas valdžios įstaigose, teisiniai patarimai, socialinės globos patarimai ir t.t., net ir fotokopijavimo mašina galima saviškai pasinaudoti jų būstinėje. Ši organizacija turi dvisavaitinę radijo programą transliuojamą per 5 EBI-FM stotį, mėnesinį žurnalą ir keturis kartus per metus leidžiamus specialius informacinius leidinius. Juose rasime visas žinias liečiančias imigrantus, naujai išleistų ar pakeistų potvarkių, įstatymų tekstus, įvairias nuorodas ir t.t. Be šitų pareigų, Sofija Kanienė jau antrus metus darbuojasi "Migrant Womens Advisory Council". Šioji organizacija rūpinasi ateivių moterų būklės pagerinimu. Prisiminkime, kad 30% Australijos moterų yra iš etninių bendruomenių. Tai visai nemažas procentas. Daugumai atvykstančių ateivių tenka patirti diskriminaciją dėl savo etninio priklausomumo ar lyties. Diskriminacija dažnai išplaukia ir iš dviejų kultūrų susikirtimo, kalbos nežinojimo ir savo teisių nesupratimo. Per maždaug 40 metų lietuvių

imigrantų skaičius nėra žymiai pasikeitęs, tik sumažėjęs dėl mirtinumo, spėjome jau "išpildietinti", tapti senomis šio krašto gyventojomis. Todėl ir diskriminacijos netenka tiek pajusti. Betgi dar nevisai pamiršome, koks mums buvo sunkus išikūrimas. Be to, dėka tautiečių, kurios dirba socialinės globos ir etninės organizacijose, sužinojome kokią finansinę paramą vietinė ir federalinė valdžios yra paskyrusios imigrantų reikalams, kur ją galima gauti ir kaip reikia jos prašyti. Dažnokai tenka pasiskaityti ar išgirsti mūsų atstovės raginimus paduoti prašymus vienu, ar kitu reikalu.

Savo darbe Sofija Kanienė dalyvauja posėdžiuose su imigrantais iš įvairių bendruomenių ir sluoksnių. Ji bendradarbiauja su Ethnic Affairs Commissioner įstaiga, posėdžiauja su Pietų Australijos ir federalinės valdžios ministrais etniniais reikalams, atstovauja savo organizacijoms įvairiuose suvažiavimuose, forumuose, paskaitose konferencijose, ir ECC rėmuose pirmininkauja NESB posėdžiams (Non-English Speaking Background) per kuriuos supažindina su įdomiomis prelegentėmis, kurios savo ruožtu mus informuoja apie imigrantų moterų padėtį Pietų Australijoje. Malonu turėti tokią veiklią darbuotoją savo tarpe.

Isolda I. Poželaitė-Davis

A. L. B. PIRMININKĖS LAIŠKAS

Redaktorius gavo ALB Krašto valdybos pirmininkės D. Baltutienės laišką, kuriame rašoma: "...Mano tikslas buvo susitikti ir pasikalbėti su nauju PLB valdybos pirmininku dr. V. Bieliausku. Pasirodė, kad jis dar seimui nesibaigus, turėjo išvykti. Tačiau, teko susitikti ir kalbėtis su valdybos nariais A. Juzukoniū ir G. Petrauskiene. Abu yra iš Toronto. Nepaprastai energingi ir veiklūs žmonės. Jie man pateikė savo prašymus, ypatingai pabrėždami bendradarbiavimo tarp kraštų Bendruomenių valdybų ir PLB svarbą, bei stiprinimą. Buvo siūlyta mūsų Spaudos Sąjungai išigyti žinių perdavimo priimtuvą, su kurio pagalba Lietuvių Informacijos Centro žinios pasiektų "Mūsų Pastogės" redakciją per valandą.

Iš savo pusės siūliau, kad PLB skirtų švietimo Tarybą narių švietimo reikalams ir iš Australijos. Tai yra mano asmeninė idėja - stiprinti lietuviškos kalbos ir švietimo puoselė-

Dr. V. Bieliauskas
naujai išrinktas PLB-ės valdybos pirmininkas

jimą mūsų bendruomenėje. Su tokio-
mis mintimis naujieji PLB valdybos

nariai pilnai sutiko.

Bendrai imant seimas praėjo sėkmingai. Nepasitvirtino kai kurių asmenų nuomonė, kad mes esame tik mažos žuvelės, o amerikiečiai domisi tik savo reikalais. Ypatingai įdomi buvo prof. V. Skuodžio kalba. Pakviečiau jį į Australiją, atvyks rugsėjo pradžioje. Daug buvo kalbėta apie santykius su Lietuva.

Po seimo teko lankytis Amerikoje. Buvau Čikagoje, aplankiau "Draugo" redakciją, jaunimo centrą, Balzeko muziejų "Voice of America" Vašingtone. Teko išgirsti nepaprastai įdomią laidą tik gaila buvo, kad laidų kopijų daryti negalima. Laidoje sovietinę konferenciją komentavo prof. V. Vardis, prof. T. Venclova, A. Statkevičius.

Baigdama sveikinu įžengus į trečiuosius savo taip nelengvo darbo metus. Linkiu sėkmės ir toliau.

Su geriausiais linkėjimais
Dana Baltutienė, U.S.A.

MANO TAUTA

Priklausyti tautai, tai žmogui susirasti save. Kaip žuvis be vandens, paukštis be sparnų negali gyventi, taip žmogus be savo tautos.

Vien tas priklausomumo jausmas sužadina manyje pasitikėjimą savimi. Žmogus be tautos, kaip lapas blaškomas vėjo. Tik savoje tautoje iškyla žmogaus genijus visoje savo galioje. Nuniokota, nuteriota mano tauta po pirmojo pasaulinio karo, pusiau baidanti, griebėsi ginklo apginti savo teises.

Vyžoti savanoriai pulkaisėjo į mūšį, dažnai su žymiai stipresniu ir galingesniu priešu.

Laisvė brangi, brangi, nes aplaistytą kraują. Tauta, kaip upės vanduo. Kartais ji plaukia ramiai ir lėtai, kartais išsilieja iš krantų. Tokia didžiulė kūrybine galia išsiliejo po pirmojo pasaulinio karo ir mano tauta.

Nusigyvenusį trilaukė ūkio sistema

įvesta Zigmanto Augusto laikais, buvo pakeista į daugialaukė. Nusigyvenęs laukų ūkis buvo pakeistas į gyvulių ūkį. Lyg burtininko lazdele kažkas buvo pamojęs. Iš nedatekliaus ir bado, pasidarė perteklius. Reikėjo sukurti prekybines organizacijas, kaip "Lietūkis", "Pienocentras" ir daugelį kitų, kad galima būtų eksportuoti prekes. Mūsų prekės pasirodė pasaulinėje rinkoje ir pradėjom konkuruoti su kitomis valstybėmis.

Kylantis ekonominis gyvenimo lygis davė kitą impulsą - kultūrinį. Iš taip mažai jėgų, reikėjo sukurti aukštasias mokslo įstaigas, gimnazijas ir visą kitą švietimą. Nauji gimnazijų rūmai kilo kaip grybai po lietaus visuose Lietuvos miestuose. Jaunuoliai baigę gimnazijas, stojo į aukštesniasias mokyklas.

Negaliu pamiršti mano praleistų dienų Dotnuvos Žemės Ūkio Akade-

mijoje. Dažnai po vakarienės, susibėgdavom tai į vieną, tai į kitą kambarį. Čia prasidėdavo diskusijos. Kildavo įvairiausi planai, kaip pagerinti ir padidinti Lietuvos žemės ūkio produkciją. Prieidavom išvados, kad ūkį reikia specializuoti. Reikia pereiti į specialių kultūrų bei gyvulių ūkį. Gaila, mūsų planai įgyvendinti nebuvo. Atėjęs okupantas sugriovė ką jau buvome sukūrę. Nugriovė naujas, gražias sodybas, išrovė medžius ir sunaikino mūsų lietuviško kaimo idiliją ir jo tradicijas. Bet mano tauta gajė ir atspari. Ji kaip ta hidra - nupjausi vieną galvą, ataugės dvi.

Tas vos tik 20 metų laisvos tautos gyvenimas davė nepaprastus rezultatus. Tautiškai susipratęs, išsilavinęs jaunimas, pasitraukęs į vakarus, nenuleido rankų. Tuoj pradėjo organizuoti kovą už laisvę, kuri nenurims tol, kol Lietuva bus laisva. Dėka jų

"Sūkurys" sukasi

veiklos ir šiandien rusų okupacija nepripažįstama vakarų pasaulyje. Mūsų tautos broliai ir sesės, išblaškyti po visą žemės rutulį, sielojasi mūsų tautos gyvenimu.

Tą puikiai parodė įvykęs 7-tasis Pasaulio Lietuvių Seimas Toronte. Iš 24-rių pasaulio kraštų prabilo atstovai gražia lietuviška kalba, kai kurie iš jų gimę kitur ir nematę tėvų žemės.

Mes visi sielojamės dėl lietuviybės išlaikymo. Mes stebim kas dedasi Lietuvoje. Mes einam ranka rankon su jumis, broliai tėvynėje. Mes stebėjom jūsų demonstracijas Gedimino aikštėje Vilniuje. Jūs šaukėt - "Laisvės, Laisvės". Mes jungiamės su jumis. Mes visi kartu su jumis šaukiame - "Laisvės Lietuvai"!

Aš tikiu, kad mūsų didysis tautos troškimas išsipildys! Kad mūsų tautos genijus, kaip upės vanduo prasiverš iš krantų. O tu, mano tauta, be tavęs aš gyvent negalėčiau!

Noriu baigti Balio Gaidžiūno eilėraščiu:

"Tave papuošt norėjau,
Kaip savo tikrą seserį.
Tu buvai pačioj jaunystėj
Ir pačiam pavasary."

M. Gailūnas

Didžiulėje Bloor gatvėje vis dar tebestovi kadaise buvusi sena bažnyčia. Dabar Toronto lietuvių namai. Taip ir užrašyta priekyje. Didžiulės dvi salės talpina daug žmonių. Jose keletą kartų per savaitę vyksta "Bingo" žaidimai. Jie neša namams padorų pelną. Paėjus kiek toliau – "Parama". Tai lietuvių kooperatinė kredito draugija su multi milijonine apyvarta. Dar toliau, sekandios durys – "Lokys". Ką tas "Lokys" reiškia kitataučiams aš nežinau. Man jis primena Luokės karčiamą. Įėjus leidžiūsi siaurais laipteliais žemyn, o pravėrus duris, tikrai įžengi į kažkokį lokio urvą. Prietema. Pasitinka iš televizijos sklindantis nežmoniškas triukšmas. Niekas tos televizijos nežiūri, niekas nesiklauso. Pavieniai, tai prie vieno, tai prie kito stalo sėdi pagyvenę žmonės. Vienas kitas jau šnekasi su savim, kadangi susikalbėti su kaimynu neįmanoma. Prisėdau prie staliuko ir aš. Užpakalyje ant sienos Gedimino stulpai. Sienos pagražintos lietuviškais ornamentais. Taigi, čia ne

Seimui pasibaigus per atokvėpio minutę Australijos Lietuvių Dienų komiteto pirmininkė Janina Vaboliene, Latrobe Valey seniūnė Veronika Koženiauskiene ir Seimo atstovas Matas Gailiūnas.

Kanados, bet Lietuvos "Lokys". Nesulaukęs jokio patarnavimo pri-

einu prie baro. "Lokys" skeryčiojas viduryje salės, maskatuoja rankomis, šaukia ir ginčijasi su klientais. Laukiu, pagaliau ateina už baro. Prisipila sau stiklą, jį išmaukia ir klausia: "Ko jūs norit?" Na, sakau: "bonkelę alaus". Paduoda, "doleris septyniadesimt penki centai". Sumoku. Ant bonkos uždeda stiklinę. Stiklinė purvina, tiesiog gali braukti purvą lauk. Parodau ir prašau naujos stiklinės. Mano "lokys" pradėjo nervuotis, trypti kojom. Mat iki šiol niekas jam to nėra sakęs. Žinoma, nustoju jo malonės. Ką padarysi, tai jo ola.

Kitą vakarą ateinu vėl. Priekyje iškabinta vėliava. Pagalvojau "Joninės". Pasirodo, ne. Man paaiškina, kad pasaulio lietuvių seimas renkasi Toronte. Tiesa, vėliavas mačiau ir prie lietuvių bažnyčios. Būdamas pats seimo atstovas, pajutau malonų jausmą. Torontas gerbia mus.

Prie vieno stalo sėdi grupė žmonių, kažkaip kitoniškai atrodančių. Prieinu ir klausiu: "Ar jūs nesat seimo atstovai?" Pasirodo, atspėjau. Du jų iš Argentinos. Gimę ir auge jau ten, bet

puikiai kalba lietuviškai. Kiti du iš Toronto ir Hamiltono. Bematant užsimezgė šilta ir nuoširdi broliška kalba. Atsiskirdami pasakė: "Pasi-matysim ryt Kultūros kongrese".

Jūs klausite gal, o kas įvyko su "lokiu". Nors ir Toronto atstovas prašė jį sumažinti balsą, tas pradėjo įrodinėti, kad žmonės nori klausyt. Galų gale išsivilkė viršutinius baltinius, pradėjo šaukt, maskatuot galūnėmis. Klausiu vieno: "Ar jūs negalit surasti kito, švelnesnio "lokio"? Deja, ne. Pabijojęs "lokio" letenos, išslinkau lauk.

O vis dėlto, tai lietuviška įstaiga.

M. Gailiūnas

Atvykus į Torontą

VALDŽIOS KILMĖ

Tam tikroje teritorijoje gyvenanti bendruomenė ar bendruomenių jungtis, saviškai paprotinėmis bei įstatyminėmis normomis valdoma ar besivaldanti, tarpautinėje plotmėje suvereniai besireiškianti sudaro valstybę. Valstybei vadovauja valdžia. Be abejo, kad šis mūsų apibrėžimas yra šių dienų valstybinio fenomeno nusakymas, taigi laiko sąlygotas. Nemima nei bendra etninė kilmė nei bendra kalba, nes turime ir daugiakultes bei daugiakalbes valstybes. Labai ryškus Šveicarijos pavyzdys, Indija.

Valstybė ir valstybinės apimtys valdžia yra žmonijos istorinės raidos apraiška. Valdžios galią primityvusis žmogus buvo linkęs sieti su tabu, su magija, su demonais, dievais. Burtininkai, žyniai, vaidilos buvo kartu ir išplitusios šeimos bei genties autoritetai – valdovai, teisėjai, patarėjai. Kartu kilo ir fizine jėga, drąsa bei kovose su priešu sumanumu pasižymėję vadai. Taip jie atsistojo greta žynio, burtininko. Tik vis su jo palaiminimu bei patepimu. Taip savo laiku atsirado Egipto faraonai, persų ir asirų vadai karaliai. Ir Romos imperatoriai buvo laikomi, ar save laikė, sudievinomais asmenybėmis bei tiesiog dievais.

Europa ir apskritai indoeuropiečių kultūra didžiausios įtakos per krikščionybę yra patyrusi iš izraelitų judaizmo. Izraelio dievas buvo Javė, kuris kituose atpasakojimuose pavaizduojamas kaip visų žmonių visagalis Viešpats. Tai logiškai seka iš Mozės rojaus legendos bei visų žmonių pradininkų – Adomo ir Ievos sutvėrimo. Tačiau Izraelis esąs Jo iškirtinai pasirinktoji tauta. Nuo Sinajaus kalno per Mozę Dievas kalbėjęs izraelitams, kad jie būsią jojo šventąja tauta ir kunigų valdoma karalija (Mozė, 19, 5-6). Čia aiški ir anieks laikams būdinga teistinė valdžios autoriteto ir žmogaus gyvenimo normų bei įsakymų samprata. Tik žmonių elgsenos normos nėra visuotinės bei visai žmonijai galiojančios, o pirmoje eilėje pakliautos savo ir savosios genties išlikimui. Dievo vardu Samuelis (pranašas, gvy. XI a. pr. Kr.) įsako karaliui Sauliui: "Štai ką sako kareivijų Viešpats: aš suskaičiau, ką Amalekas (amalekiečių tautelė) padarė Izraeliui, kaip jam priešinosi kelyje, beeinant iš Egipto. Dabar tat eik ir ištik (t.y. užpulk) Amaleką ir sunaikink visa kaip vyrą "Mūsų Pastogė" Nr 30 1988. 8. 1 pusl. 4

taip moteriškę, mažą vaiką ir tebežindomą kūdikį, jautį ir avi, kupranugarį ir asilą (1 Kar,15, 2-3). Kolektyvinės atsakomybės idėja genčių bei kilčių gyvenimo laikais buvo plačiai paplitusi. Adomo ir Ievos nepaklusnumo bausmė krito ne tik ant jų, bet ir ant jų ainių, ant visos žmonijos.

Visos žymiosios religijos, be kulto dogmų bei doktrinų ir religinio ritualo, labai giliai liečia žmonių elgseną, tarpusavio santykiavimą ir sugyvenimą, taigi plačiausia prasme etika.

Tuo būdu dominuojančios konfesijos nuo seniausių laikų yra pačios formulavusios ar turėjusios pagrindinės įtakos formuluojant ir aiškinant bendruomenių elgsenos normas bei įstatymus. Iškirtinai (dėl reikšmės krikščionybei ir islamui) ilgiau sustojame prie judaizmo. Ypač pabrėžtina Mozė su savo 10-mi Dievo įsakymų) 3 Mozė, 20, 1-17). Islamas tepažįsta tik dieviškosios kilmės valdžią. Kalifui neatskiriamai priklausė bei priklausė (kur jie išlikę) religinė ir pasaulietinė valdžia. Jie save laikė bei laiko Mehomedo antrininkais ir Alacho vietininkais žemėje. Tokį reiškinį matome šių dienų Irane. Ortodoksai žydai atmeta šių dienų laicistinį, supasaulietintą Izraelį. Valstybė pagal juos ir šiandien turėtų būti teokratinė, valdoma rabinų. Senasis Testamentas ir Tora (Halakah dalis) jiems yra vieninteliai šaltiniai bendruomeninio sugyvenimo ir santykiavimo normoms bei įstatymams. Ir Kristus taip atsiliepia apie Senąjį Testamentą. Jo žodžiai: "Nemanykite, jog aš atėjęs panaikinti įstatymo ar pranašų. Ne panaikinti jų atėjau, bet įvykdyti" (Mt. 5,17). Artimo meilės įsakymas sutinkamas Senajame Testamente (3 Mozė 19,18). Artimu laikytinas tik žydas. Šiaip jau kitų žydai neturi tausti bei gailėtis (5 Mozė, 7,16). Yra tačiau to paties autoriaus ir priešingas pamokymas. "Kai kitatautis krašte su tavim gyvens kartu, jo nedera skriausti, Tegyvena jis tarp jūsų kaip saviškis. Mylėk jį kaip pats save. Juk ir jūs buvote svetimi Egipte" (3 Mozė, 19, 33-34). Artimo meilės įsakymą ypač išryškintai pakartoja Kristus, pratęsdamas iki visiško atlaidumo priešui (Mt. 5 38-48). "Kas užgauna tave per vieną skruostą, atsuk ir antrąjį, kas atima iš tavęs apsiaustą, negink ir

palaidinė" (Lk. 6, 29).

Krikščionybei įsitvirtinant Europoje, Romos vadovaujamos katalikų bažnytinės institucijos įtakoje palaipsniui kūrėsi nauja, teokratinio atspalvio pasaulėžiūra ir buvo klojami nauji pagrindai politiniam reiškiniui. Saviškai pamažu buvo absorbuota graikų ir romėnų išmintis bei patirtis, kuri pradiniu naujosios eros laikotarpiu buvo beveik visai pamiršta ar ignoruota.

Krikščionybė įnešė naują valdžios šaltinio koncepciją, kildinant iš Tvėrėjo harmonijos bei tvarkos principo. Povilo laiške romėnams skaitome: "Kiekvienas žmogus tebūna, klusnus aukštesnės valdžios, nes nėra valdžios, kuri nebūtų iš Dievo, ir visokios veikiančios valdžios yra Dievo nustatytos. Kas priešinasi valdžiai, priešinasi Dievo sutvarkymui. Kurie priešinasi, užsitraukia teismą" (Rom 13, 1-2). Žinoma tuos Povilo žodžius romėnams krikščionims reikia aiškinti ano laiko ir politinių aplinkybių perspektyvoje. Romos imperijos valdžia nebuvo palanki krikščionims. Gal tuo pareiškimu bei pamokymu bandyta surasti su ja šioks toks sugyvenimas?

Platonu ir Aristoteliu remiantis, krikščioniškai pasaulėžiūrai filosofinius metafizinius pagrindus ėmėsi duoti Augustinas (354-430) ir Tomas Akvinietis (1225-74). Augustinas veikale "De civitate Dei" (Dievo valstybė) skiria dieviškąją valstybę nuo žemiškosios. Tarp jų yra amžius trunkanti kova. Tai dėl gėrio ir blogio pradų. Čia įtaka Platono, kuris savo "Respublikoje" skyrė idealią, teisingumą pagrįstą dangiškos kilmės santvarką ir nuo to idealo nutolusią, sugedusią, korupcijos sužalotą valstybinę santvarką. Patį valdžios principą ir Augustinas kildina iš Dievo, ir valdžia turinti tarnauti taikai, teisingumui, doroviniam principui. Pastarasis yra įdiegtas žmogaus prigimtyje. Organizuoto pasaulio idealą Augustinas įžiūri internacionalinėje krikščioniškoje valstybėje, Romos bažnytinės institucijos vadovaujamoje. Žmogus ir apskritai pasaulio raidą Augustinas mato predestinacijos (lemties) šviesoje. Kūrėjas jau tverdamas visoms, net materialinėms apraiskoms įdėjo užuomazgą formoms. Tai platoniškoji idėjų samprata. Pagal tai ir pats Dievas buvo vadinamas Pirmaprādė Idėja. Ir mūsųose iš čia kilę girdimi

populiarūs pasakymai: taip jau lemta; nuo likimo nepabėgsi; be Dievo valios nė plaukas nuo galvos nenukrenta.

Tomas Akvinietis bandė krikščioniškąjį samprotavimą pagrįsti Aristotelio filosofinėmis koncepcijomis. Jis pirmasis iš krikščionių filosofų skiria religiją nuo mokslo, tiksliau – religinį pažinimą nuo mokslinio. Tikėjimo, apreiškimo tvirtinimai, misterijos gali būti įrodyta kaip protui neprieštaraujanti reiškiniai, bet ne kaip mokslinės tiesos. Tai, tačiau, jų svariui nekenkia. Dievas gi pažįstamas žmogaus filosofuojančiam protui tik iš jo pasireiškimų – per žmogaus pojūčius suvokiamuose Jo kūrinuose. Šiaip jau tikrovę supranta realistiškai. Neigia idėjos, kitos kaip Dievo, transcendentinę egzistenciją. Ir žmogaus siela yra imanentinė, Dievo tvarinys, tačiau nebenykstanti, nors ir turinti pradžią. Pats pažinimas nėra platoninės sampratos kaip rezultatas idėjų būsenoje turėtos išminties, kitaip sakant prisiminimas senojo transcendentinio pažinimo, o įgyjamas čia žemėje, tarpininkaujant pajūčiams, taigi žemiškos kilmės. Prote T. Akvinietis mato aukščiausią žmogiškosios dvasios pasireiškimą, todėl ir valia jam pakliautina. Yra laisvos valios šalininkas, nors ir tam tikrose ribose. Tai jau priešinga Augustino predestinacijai. Visata T. Akviniečio suprantama kaip Dievo harmoningoji apraiška, kurioje kiekvienam skirta savo vieta ir eilė vertybių kategorijoje. Ir organizuotasis žmonių subūvimas yra dieviškosios, harmoningosios visatos sąrangos apraiška, todėl ir valdžios autoritetas tai santvarkai išlaikyti yra dieviškos bei metafizinės kilmės.

Krikščionybei įsivyravus ir Romos imperijai subyrėjus, Katalikų Bažnyčios galia ir reikšmė politinėje plotmėje pasiekė Augustino visuotinės bažnytinės valstybės laipsnio. Tiara simboliškai tą išreiškė, kurią kaip valdžios ženklą, sekant Bizantijos imperatorių, užsidėjo Romos popiežius Konstantinas Sirietis (708-15). Benediktas XI (1303-4) užsidėjo jau trijų vainikų tiarą: karalių karalius, pasaulio valdovas, Kristaus vietininkas.

(Bus daugiau)

Niekas negali spręsti apie kitus, kol neišmoks spręsti apie save patį.

J. V. Gėtė

Lietuvos valdovai, viduramžiais sukūrę didelę valstybę, nepakankamai pasirūpino jos kultūrinio augimu. Lietuvių kalba nebuvo puoselėjama, kaip valstybinė ir rašto kalba. Kanceliarijose buvo naudojamos gudų, lotynų ir lenkų kalbos. Apie savosios tautos švietimą niekas nę negalvojo. Nors toje epochoje tokia padėtis buvo ne vien Lietuvoje. Liaudies švietimu nesirūpino nė vienas Europos valdovas. Mokslo progresas ir kultūrinis kilimas vyko tik aukštojo luomo sluoksniuose.

Po Lietuvos - Lenkijos Unijos sudarymo, Lietuvos aristokratija įsivaino lenkų kalbą, o su ja ir lenkiškąją kultūrą, pačią liaudį palikę skendėti nesibaigiančių viduramžių sutemose.

Ir kaip nebūtų keista, toje būklėje pirmieji lietuvių šviesos spinduliai prasiveržė ne pačioje Lietuvoje, bet atėjo iš Mažosios Lietuvos, kuri niekuomet nepriklausė Lietuvos valstybei, nebuvo jos sudėtyje, jau 13 šimtmeityje kryžiuočių nukariauta ir pavergta.

Prūsų arba Mažojoje Lietuvoje 1547 metais buvo atspausdinta pirmoji knyga lietuvių kalba - Martyno Mažvydo "Katekizmas". 1653 metais lotynų kalba buvo išleista pirmoji lietuvių kalbos gramatika, parašyta Danieliaus Kleino. Ten pat gimė ir pirmasis grožinės literatūros kūrinys lietuvių kalba - Kristijono Donelaičio "Metai". Šalia jau paminėtų mūsų raštijos pradininkų, Mažojoje Lietuvoje reikėsi visas būrys lietuvių ir net vokiečių kilmės kultūrininkų, kurie buvo susidomėję Lietuvos istorija, kultūra ir jos likumu. Ryškiausiai jų tarpe savo intelektualinių pajėgumų ir įnašų į lietuviškąją kultūrą išskyla Mažosios Lietuvos lietuvis Vydūnas, gimęs 1868 metais. Taigi šiais metais sukako 120 metų nuo jo gimimo ir 35 metai nuo jo mirties. Šios dvigubos sukakties proga, verta žvilgtelėti į Vydūno gyvenimą, jo kūrybą ir jo įnašą lietuvių tautos kultūrai.

Vilius Storasta - Vydūnas gimė 1868 m. kovo 22 d. Mažojoje Lietuvoje, Jonaičių kaime, Šilutės apskrityje. Jo tėvas Anskis Storasta Berlyne buvo baigęs misijonierių seminariją ir išmokęs keletą amatų. Bet dėl silpnokos sveikatos į misijas neišvyko ir liko savame krašte. Ėjo kunigo ir mokytojo pareigas Mažojoje ir Didžiojoje Lietuvoje. Jaunasis Vydūnas augo gausioje šeimoje. Jis turėjo penkis brolius ir dvi seseris. Pats tėvas rūpinosi vaikų auklėjimu ir juos mokė. Jų šeimoje tarpusavio santykiai buvo šilti ir darnūs. Viešpatavo religinė nuotaika. Visi šeimos nariai pasižymėjo muzikalumu, namuose buvo muzikuojama net keliais muzikos instrumentais. Jaunasis Vydūnas anksti išmoko skambinti pianinu, groti smuiku, o vėliau įsigijo kankles ir arfą, gerai šiais instrumentais skambino.

Pradžios mokslą savo vaikams davė pats tėvas. Vydūnas buvo išsiųstas į Pilkalnio parengiamąją mokyklą. Ją baigęs įstojo į Ragainės mokytojų seminariją, kurią baigė 1888 metais. Kelis metus pamokytojaves, Karaliaučiuje išlaikė vidurinės mokyklos egzaminus. Kiek vėliau išlaikė dar ir mokyklos rektoriaus egzaminus. Nėgana to, Vydūnas papildomai studijavo įvairiuose universitetuose anglų, prancūzų ir sanskritų kalbas, teisės filosofiją. Jo studijos buvo ne diplomams, bet praplėsti savo žinojimą, pasiruošti gyvenimi.

Vydūnas savo bute Tilžėje

Vydūnas prisipažįsta, kad lietuviškumo šaknis iğıjo savo šeimoje, kame buvo kalbama lietuviškai. Samoningai į lietuvišką veiklą pasuko, matydamas, kaip lietuviai dažnai vokiečių yra niekinami ir skriaudžiami. Vydūnas pasiryžo visą savo gyvenimą skirti veiklai keliančiai lietuvių kultūrą ir savo kultūrine verte būti lygiais ar net aukštesniais už vokiečius. Šio tikslo siekdamas, Vydūnas rašė mokslinius ir meninius veikalus, leido laikraščius, skaitė paskaitas, rengė vaidinimus ir organizavo choras. Vydūno suorganizuotas choras, pasivadinęs "Lietuvių Giedotojų Draugija" su savo dainomis per keturiasdešimt metų aplankė visus Mažosios Lietuvos kampus. Su savo koncertais pasiekė Berlyną ir net Šveicariją. Taip pat dalyvavo metinėse Rambyno šventėse, kaip pagrindiniai meninės programos atlikėjai.

Kita reikšminga Vydūno veiklos sritis, tai jo paskaitos, su kuriomis aplankė ne tik Mažosios Lietuvos žymesnius centrus, bet plačiai apkeiliavo ir Didžiosios Lietuvos miestus. Vydūnas buvo sukūręs savo filosofiją, rinktą iš iš įvairių šaltinių - Šv. Rašto, indų šventųjų knygų, graikų filosofų ir kt.

Pagal Vydūną "atskiras žmogus pilno tobulumo gali pasiekti tik savo tautoje. Mokslas, menas ir dora, tie trys žmogiškumo reiškiniai, paeina tiesiog iš tautos esmės. Tik per tautą vyksta ir žmonijos pažanga. Tauta savo kultūrą išreiškianti kalba. Su kalba tauta gyvėja arba nyksta".

Vydūno pasaulėžiūra ir filosofinė doktrina atsispindi ne vien jo filosofiniuose veikaluose, bet taip pat ir jo grožinėje kūryboje. Jis pasirinko dramos formą, dialogas labiausiai tiko jo idėjoms išreikšti. Iš visų Vydūno veikalų komedijos arčiausiai realiam gyvenimui. Joms medžiagą davė vokiškumo skverbimasis į lietuvių šeimų gyvenimą. Visose Vydūno komedijose jaučiamas moralinis, daktinis elementas, be gilesnės psichologinės charakterių analizės.

Panašiai kaip komedijoje, Vydūnas ir dramose bando sukurti tikrovės foną ir vaizduojamus žmones bei jų santykius rodyti natūralioje gyvenimo perspektyvoje. Gal todėl Vydūno dramose, misterijos ir komedijos nepasižymėjo meniškumu. Šiuos kūrinius Vydūnas buvo sukūręs ir skyręs scenai, o ne skaitytojui.

Vydūno kūryba kažkaip liko nušalyje nuo visos kitos mūsų likusios literatūros. Jo palinkimas į simboliz-

5 mą, norint pasiekti lietuviškos dvasios gelmes, skirtinga rašyba sunkoka raštų kalba, vokiškos kultūros įtaka bei sausokas moralinių idėjų skelbimas, nepatraukė plačios skaitančios lietuvių visuomenės. Nežiūrint to, Vydūnas padarė žymų poveikį mūsų jaunajai inteligentijai, kuri Vydūno raštais domėjosi. Užkrėtė ją idealizmu, tėvynės meile ir noru aukotis savajai tautai.

Įvertinant jo įnašą lietuvių tautai ir jos kultūrai, 1928 metais, švenčiant jo 60 metų sukaktį, Vydūnas buvo pagerbtas Lietuvos Universitete, ta proga suteikiant jam garbės daktaro laipsnį.

Okupuotoje Lietuvoje Vydūnas ilgą laiką nebuvo nei pripažintas, nei priimtas. Vydūnas, skelbęs idėją apie žmogų, kaip apie absoliučiai laisvos valios būtybę, buvo priešinga komunistų skelbiamai marksistinės asmenybės sąvokai. Jam buvo prikišama, kad jis savo raštuose nekėlęs klasių kovos ir nesidomėjęs žmonių materialiais santykiais. Po karo porą dešimtmečių jaunoji lietuvių karta apie Vydūną labai mažai nežinojo.

Mažlietuvis A. Lymantas "Tėvynės Sarge" rašė: "Šioje beviltiškoje padėtyje Vydūno gerbėjus staiga sukrėtė žinia, kad Lietuvos Teisingumo Ministerijos archyvuose atrasta tilžiškė peticija, kurioje buvo reikalaujama 1926 m. nuteistiems keturiems komunistams pakeisti mirties nuosprendį. Po peticija buvo ir Vydūno parašas, kadangi jis iš principo buvo priešingas bet kokios gyvybės žudymui. Šią peticiją pasirašyti Tilžėje kažkas buvo jam pakišęs, ką jis ir padarė". Pamažu pradėjo atsileisti partijos ideologiniai varžtai Vydūnui ir jo kūrybai. Buvo išleisti kai kurie Vydūno raštai. Periodinėje spaudoje pasirodė akademiniai straipsniai Vydūno temomis."

Toliau Ansas Lymantas rašo: "Parties Vydūno dvasinis apvainikavimas įvyko Vilniuje, per šimtą metų gimimo metines, kai 1968 m. Vilniaus universitete studentai pastatė jo dramą "Pasaulio Gaisras". Vaidinimą stebėjo sausakimšai akademinio jaunimo užpildytas universiteto kiemas. Vydūnas vėl tapo visos tautos nuosavybė.

Aplinkoje kurioje užaugo ir subrendo didysis mastytojas, buvo įmanoma tik kultūrinė tautos kova prieš pavergėją ir tai tik vidinio tobulėjimo keliu. Gal šis rezistencijos būdas tinka dabar mūsų tautai, ilgai užsitęsusiame okupacijoje, kurios pabaigos dar nesimato.

Antrojo Pasaulinio karo maišatyje, Vydūnas pasitraukė į Vokietiją ir Detmole DP stovykloje išgyveno dar septynis metus, kurie nors ir buvo vargingi, bet ramūs ir kūrybingi. Vydūnas mirė 1953 m. vasario 20 dieną, palaidotas Detmoldo kapinėse. Kaip žinome, Vokietijoje kapo vieta išperkama tik tam tikram metų skaičiui. Po to išpirkimas vėl turi būti pakartojamas, arba kapas panaikinamas. Lietuvoje "Gimtas Kraštas" rašo, kad Vydūno kapą Vokietijos lietuviai yra apmokėję iki 2003 m. Kas atsitiks su Vydūno palaikais po šios datos, niekas nežino.

Vydūno paskutinė poilsio vieta gali būti sunaikinta visiems laikams. Ten siūloma, ar nevertėtų rašytojo palaikus pargabenti Lietuvon ir suteikti jam užtarnautą ilgalaikį poilsį ir ramybę. Turime dar 15 metų laiko šiam planui įvykdyti ir tikėkimės, kad "žodis tapo kūnu".

SB

TRUMPAI IŠ VISUR

Po eilės patirtų pralaimėjimų, Iranas pareiškė, kad sutinka tartis dėl paliaubų su Iraku, pagal T. Saugumo Tarybos rezoliuciją, priimtą pernai liepos mėnesį. Tebesitiesia smarkūs mušiai, nes Irakas nori priversti Iraną derėtis dėl taikos, o ne vien dėl paliaubų. Irakas baiminasi, kad paliaubas Iranas bandys panaudoti savo karinių jėgų stiprinimui.

Sovietų savaitraštis "Ogoniok" išspausdino idomų pasikalbėjimą su rusų gen. majoru K. Cagolov, eilę metų buvusiu kariniu patarėju prie Afganistano komunistinės kariuomenės. Generolo Cagolov pareiškimu, taip vadinama Afganistano liaudies Demokratinė partija yra susiskaldžiusi, nutolusi nuo tautos ir gali laikytis tik tol, kol Afganistane stovi sovietų karo pajėgos.

Vermonto valstijoje J.A.V. gyvenąs tremtinys rusų rašytojas Aleksandras Solženicinas griežtai paneigė gandus, kad jis sovietų kviečiamas grįžti į Rusiją.

Pradedama karštėti JAV prezidento rinkimų kompanija. Ekspertų nuomone, šiuo metu pirmauja demokratų kandidatas Michael Dukakis bei jo pasirinktas kandidatas į viceprezidentus Texas Senatorius Lloyd Bentsen. Respublikonų kandidatas, dabartinis viceprezidentas George Bush, būk tai esąs nepakankamai populiarus tarp moterų balsuotojų.

Sovietai paleido iš kalėjimo kun. Alfonsą Svarinską, suimtą 1983 metų sausio mėn. dėl žmogaus teisių ir tikėjimo laisvės gynimo. Jam neleidžiama pasilikti Lietuvoje ir artimiausioje ateityje jis ištremiamas į Vakarų. Kun. Svarinskas sovietų buvo nuteistas 7 metams griežto režimo ir 3 metams Sibiro tremties bausme.

SSSR pradeda plačiai praktikuoti disidentų trėmimą į Vakarų, kad nusikratyti vadovaujančiomis asmenybėmis. Ši taktika jau buvo naudota ir Brežnevo laikais. Dabar be eilės pabaltiečių, ištremiamas ir pagarsėjęs armėnų tautinis veikėjas P. Airikjan, suimtas prieš keturis mėnesius dėl Nagorno Karabakh prijungimo prie Armenijos akcijos.

Pernai metų gruodžio mėnesį erdvėn paleistas sovietų žvalgybinis satelitas Kosmos 1900 neatsiekė reikiamos orbitos ir nustojo reaguoti į direktyvas iš žemės. Nežiūrint sovietų bandymo nuraminti Vakarų, yra rimta grėsmė dėl šio satelito atominio reaktoriaus.

Jis turi nukristi į žemę rugpjūčio ar rugsėjo mėnesį ir Australija yra jo skridimo kelyje.

Gudžerat valstijoje Indijoje sustreikavo policija, kuri toje valstijoje turi stiprią savo unią.

Indijos vyriausybė streikuojančius policininkus nuginklavo, panaudodami pusiau karinę pasienio policiją.

Burmos kairiųjų pažiūrų lyderis generolas Ne Win žada pasitraukti iš valdžios, prisiimdamas sau kaltę dėl Burmoje kovo mėn. ir birželio mėn. įvykusių kruvinių riaušių. Šias riaušes iššaukė sunki ekonominė Burmos padėtis, Ne Win izoliacinės politikos vaisius.

Gen. Ne Win paėmė valdžią prieš 26 metus karinio perversmo būdu.

Jaunimas

6

Ne kartą tenka susidurti su užuominomis, kad vyresnioji karta esame per daug sentimentalūs, gyvename praeitimi, ir kad mums reikia pakeisti savo pažiūras, kitaip susidarys dar didesnė spraga tarp tėvų ir vaikų.

Šiais metais buvau P.L.J. stovykloje. Ten teko kiek daugiau susipažinti su jaunimo pažiūromis. Ne vienas pasakė: "Jūs vyresnieji atsivežėte seno raugo, turite per daug organizacijų, ir pešatės tarpusavyje. Mes jaunimas norime priklausyti tik vienai, t.y. lietuvių organizacijai".

Dėl tokios nuomonės aš nesiginčysiu. Bet būti lietuviu reikia žinoti ne vien lietuvių kalbą: reikia žinoti tautos istoriją, garbingą praeitį, jos kultūrą ir papročius. Nedaug mūsų jaunimo baigė lietuviškas savaitgalio mokyklas arba lituanistinius kursus, nors mes seniai stengėmės sudaryti tam sąlygas. Lietuvą jaunimas pažįsta daugiausiai iš tėvų pasakojimų. Išaugusiems šiame krašte, kur žmogus turi savo teises ir pilną laisvę, persiėmusiems šio krašto papročiais, galvose na, daug kas mūsų tautos praeityje sunkiai suprantama. Čia juk kreipiamas dėmesys ne vien į žmogų, bet ir į retą gyvūniją ir augmeniją, saugoma, kad ji nesunykėtų...

pridurti, kad mūsų visų svarbi pareiga, renkant asmenis į vadovaujančias pareigas bendruomenėje (ar iš jaunimo, ar iš senimo tarpo) būti pareigingiems ir apdairiems. Nerinkti pagal giminybę ar populiarumą, bet žiūrėti, ar jie bus pakankamai pajėgūs savo pareigose, nedarys ir neleis kitiems daryti klaidų, kurios kompromituotų bendruomenę ar žemintų mūsų tautos orumą. Žinau, daug kas man atsakys – neturime pasirinkimo, trūksta norinčių. Trumpai į tai atsakysiu – ne. Čia kaip pavyzdį noriu pristatyti Adelaidės dabartinę Apylinkės valdybą. Visi tie, kurie dabar atsidadavusiai dirba, savo gyvenime buvo kuklūs, nesireklamavo laikraščiuose, nerašė patys apie save ir neprašė draugų, kad apie juos parašytų. Jie yra nuosirdūs darbininkai, pilnai nusimano savo pareigose, atidžiai seka kiekvieną įvykį, kuris liečia bendruomenės reikalus, ir atitinkamai reaguoja.

Mūsų priešai nesnaudžia, ką ir mes, laisvojo pasaulio lietuviai, pastaruoju laiku pajutome. Esame išlikę gyvais liudininkais, viešai skelbiame sovietų užmačias – todėl esame tuo "diegliu" kurį jiems reikia sunaikinti. Jie suranda tam priemones.

Pasiruošę paradiui. Kairėje "Sūkury" vadovė Marina Coxienė, dešinėje administratorė Irena Kaladienė

Šiais metais išvežtųjų minėjime Adelaidėje pasireiškė lietuvių jaunimas: organizuotai dalyvavo apeigose prie paminklo, žygiavo eisenoje, dalino protesto atvirutes, nešė plakatus. Tai sveikintinas reiškinys – gal pirmą kartą pavyko šitaip jaunimą suorganizuoti. Galimas dalykas, kad tai Kongreso pasėka. Praeityje, per eilę metų vos vienas – kitas išeidavo į sceną, o salėje, žiūrovų – klausytojų tarpe jaunimo beveik nebuvo ir nebėra, nors paskaita ir įvairios įtarpos perduodamos anglų kalba.

Ar daug jaunimo susidomėjo, kodėl šie minėjimai ruošiami? Ar daug kas iš jų skaitė Tamošaitienės, Strimaitytės – Millienės gyvus prisiminimus, kokiomis priemonėmis sovietai naikino tūkstančius mūsų tautos žmonių. Išvežtųjų minėjimai ruošiami ne vien juos prisiminti ir pagerbti, bet atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį, priminti padarytą ir daromą planingą tautos naikinimą, negirdėtą žmonijos istorijoje.

Čia kaip tik jaunimas turėtų imtis didesnės iniciatyvos iškeldami okupanto darytą ir daromą sistemingą tautos naikinimą, kuriam vakarų pasaulis per ilgai buvo kurčias ir aklas. Pats laikas jaunimui tvirčiau pasireikšti, jeigu jiems rūpi kova už Lietuvos laisvę.

Pilnai palaikau dr. J. Kuncos mintis pareikštas "Tėv. Aidų" nr. 26, straipsnyje "Kovos dėl laisvės valandai atėjus". Iš savo pusės dar norėčiau "Mūsų Pastogė" Nr. 30 1988. 8. 1 pusl. 6

Neturėtų jaunimas senųjų veiklos metodų per daug kritikuoti, nes tėvų pastangomis jie atsistojo ant savo kojų. Seniai sudaro sąlygas jaunimo veiklai, aukodami nelengvai uždirbtą skatiką. Vyresniųjų pastangomis išstatyti lietuvių namai, o Adelaidėje ir šv. Kazimiero koplyčia, senelių namai, įsteigta savaitgalio mokykla ir lituanistiniai kursai, išlaikoma lietuviška spauda. Kapitalu, sukrautu mūsų fonduose, naudojasi dauguma. Mano nuomone, mūsų fondai turėtų būti labiau apriboti, naudojant tiems kultūriniais ir visuomeniniams vienetams, kurie duoda tikrą naudą mūsų išeivijos gyvenime, arba prisideda prie tautos išlaisvinimo kovos. Iš kitos pusės, lietuviybės vien tik pinigais nenupirksime. Reikėtų, pavyzdžiui, paruošti vieną kitą gerą žurnalistą, kuris būtų pajėgus prasimušti į to ar kito gyvenamojo krašto spaudą. Arba, štai, vakarų pasaulyje labai populiarus sportas. Susipratusiems sportininkams yra plati dirva garsinti Lietuvos vardą. Senesniųjų kišenės nuo pat pirmųjų dienų išeivijoje yra dosnios visiems lietuviškiems reikalingiems. Tėvų vienintelis troškimas, kad jų vaikai neišsigitų, bet išlaikytų savyje stiprią lietuvišką dvasią, neleistų priešui sunaikinti lietuvių tautos ir ištrinti iš tautų istorijos Lietuvos garbingos praeities.

Elena Dainienė

Vaizdai iš VIII-sios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės Kanadoje

Sydnejaus, "Sūkury" šokėjai iš kairės: Daina Simanauskaitė, Elenutė Žukauskaitė, Danius Kalėda ir Lana Stasiūnaitytė VIII-je Tautinių šokių šventės proga padeda vainiką prie žuvusių karių paminklo Hamiltone.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Su dideliu entuziazmu ir pakilia nuotaika "Sūkury" šokėjai rinkosi į Kingsford Smith aerouostą. Visų mintyse vyravo klausimai: "Kaip bus Kanadoje?" "Kaip sušoksime?" "Ar gerai pasiruošę?". Jaudinomės ir dėl ilgo skridimo, vėlyvo atvykimo į Hamiltoną.

Kartą, didžiausias turtas – tai rūbai. Visi juos vežasi ant rankų, prie savęs, kad tik nepražūtų!

Toronte du mini – autobusai veža mus į Hamiltono Colliseum – tiesiog į repeticiją. Pristatė laiku – vieni iš pirmųjų. Repeticija tęsėsi iki vėlaus vakaro. Šokėjų grupės buvo gerai pasiruošusios. Taisymų nedaug. Mūsų šokėjai nors išvargę bet lygūs su kitais – nei kiek neatsilikę! Jautėsi, kad tiek grupių mokytojai, tiek patys šokėjai, kurių buvo virš 2000, stengėsi kad Tautinių šokių šventė pasisektų, kad bendras vaizdas būtų kuo geresnis. Nebuvo "primadoninių" grupių. Visos grupės lygios Tautinių šokių šventės grožiui įgyvendinti. Šventės vadovai, R. ir J. Karasiejai, G. Breichmanienė ir L. Sagys, daug pastangų įdėjo į didžiųjų raštų išdėstymus, o grupių vadovai stropiai paruošė grupes savo užduočiai atlikti.

Man, kaip šokių švenčių ruošėjai, krito dėmesin vadovų kooperacija, grupių pasiruošimas ir bendras noras, pastangos šokių šventės pasisekimui, nežiūrint kas ją ruošia ar kur ji ruošinama!

Šventėje dalyvavo 54 grupės, įskaitant vaikus, jaunius, studentus ir veteranus.

Sekmadienio rytą, rinkomės į didžiulę Convention salę šv. Mišiom. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė Jo ekscelencija vyskupas Paulius Baltakis O.F.M.. Aukų procesijoje dalyvavo ir Australijos jaunimo atstovai Danius Kalėda su Elaine Žukauskaite. Po šv. Mišių tautiečiai organizuotai nešė vainikus prie paminklo žuvusiems tautiečiams. Taip pat buvo renkami parašai, prašant Rusijos valdžios gražinti lietuviams Vilniaus Katedrą.

Hamiltono miestelis žydėjo žydėjo lietuvių tautiniais rūbais! Nebuvo gatvelės, kad nesimatytų tautiniais rūbais dėvinčių šokėjų.

2000 žmonių paberti nedideliame centre labai matosi! Hamiltono viešbučiai, moteliai ir kavinės buvo užplūsti lietuvių. Kur nėjai, ten girdėjai lietuviškai. Miesto savivaldy-

bė lietuvių sveikino per gatvę ištiestuose plakatuose.

Hamiltono stadionas didžiulis. Žiūrovai ir šokėjai plaukte plaukė salės link.

Stadiono salės gale išsirikiavęs orkestras. Aukščiau – užsikopęs choras. Apačioje, šalutinėje salėje, už užuolaidų rikiuojasi 2000 žmonių paradiui.

Prasideda paradas – grupė po grupės pristatomos publikai. Kiekvienai grupei didelės ovacijos. Išėina "Jotva" iš Punsko – stogas kyla! Pradedam jaudintis ar publikai užteks balsų ir delnų Australijai? Mes 53-čia grupė, antra nuo galo. Nugastauti nereikėjo. Sutikimas buvo šiltas ir labai triukšmingas.

Australijos jaunimas, komentavo vėliau, kaip juos tas priėmimas paveikė. Kaip išdidžiai jie žygiavo už Australijos šokėjų. Tie "VALIO!" nebuvo tik "Sūkuriui" ar "Sydneyjui", tai buvo Australijai!

Nei vienas Australijos lietuvis ar tai žiūrovas ar šokėjas negalėjo likti nesužadintas. Mintyse prisiminiau visus asmenis, kurie taip dosniai aukojo mūsų kelionei palengvinti. Tikrai būtumėte didžiavęsi Sydnejaus šokėjais. Jūsų dosnia auka Australija buvo pirmą kartą reprezentuojama Laisvojo Pasaulio Tautinių šokių šventėje!

Koncertas tęsėsi beveik tris valandas. Rateliai keitėsi į eiles, eilės į raštus. Jaudinančiai sumirguliavo dvidešimt aštuonių grupių "Blezdingėlė" išdidžiai sukosi didysis "Malūnas" iš 500 šokėjų. Šokis po šokio. Staiga grupės išrašė salėje "LIETUVA" – šokėjai šuktelį "Aš čia gyva!" Giedame "Lietuviais esame mes gimę" ir visi skirstomės kas kur.

Su Irena Kaladiene susirinkome savo daiktus, pasidžiaugėme savo šokėjais, kad jie taip gražiai reprezentavo Sydneyjį repeticijos ir šventės metu. Apsidairėme ir salę jau tuščia. Visi išskubėjo.

Sunku įsivaizduoti, kad tokia ilga kėlionė, toks ilgas intensyvus pasiruošimas taip staiga baigėsi. Ir smagu ir šiek tiek gaila.

Marina Coxienė

Visų mylimam ilgamečiui klubo nariui ir steigėjui

A. A.
POVILUI DABRĖGAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame brolių Juozą Amerikoje, dvi likusias seseris Lietuvoje, tėviškės artimuosius Melbourne ir Albury, bei jo draugus, ir kartu liūdime.

Canberros Lietuvių klubo valdyba

A. A.
POVILUI DABRĖGAI

mirus, broliui – Amerikoje ir seserims – Lietuvoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

"P A G U O D A"
Canberros lietuvių pensininkų draugija.

DISKUSIJŲ KLUBE

Paskutinis Diskusijų klubo susirinkimas įvyko gegužės 29 d. Juozo ir Vandos Česnaičių namuose. Paskaitą skaitė Juozas Česnaitis, tema: "Newcastle miesto istorinė raida."

Tema savaime artima klubo nariams, buvo dar tuo aktuali, kadangi šįmet australai švenčia savo krašto 200 metų jubiliejų.

Pirmasis, oficialiai žinomas, baltųjų atėjūnų apsilankymas Newcastle apylinkėje, kurioje tuo metu gyveno aborigenų Awabakal gentis įvyko 1797 metais, kai karininkas John Shortland atplaukė laivu ieškoti iš Sydnejaus pabėgusių kalinių. Apsistojęs dabartinės Market gatvės papėdėje, prie gėlo vandens šaltinio, akylus Shortland, jau šio trumpo vizito metu pastebėjo išikūrimui palankias vietoves sąlygas: gausius kedrų medynus, anglies telkinius ir vandeningą upę, kurią pavadino gubernatoriaus Hunter vardu. 1801 metais vietovei gerai ištirti, buvo atsiųsta didesnė ekspedicija ir jau tais pačiais metais atgabenti pirmieji kaliniai angliakasiai. Iškastos 4 anglies kasimo šachtos, netoli dabartinio King Edward parko. Tačiau, nepaėjęs nei metams, sunkios sąlygos, trūkumai, įvykusios net dvejose riaušės privertė koloniją uždaryti.

Newcastle, kaip tokio miesto istorija prasidėjo 1804 metais, kada kovo mėnesio 30 dieną, į naujai atgaivintą koloniją atsiųstas komendantas Charles Mensies davė vietovei vardą, manoma pagal taip pat pavadintą anglies kasyklų miestą Anglijoje.

Newcastle dabar tapo ypatinga baudžiamoji kolonija, kur buvo siunčiami žiauriausi ir maištingiausi kaliniai iš Sydnejaus kolonijos.

Jie dirbo sunkiai, kasė anglių, kirtė medžius statybai, pastatė akmeninę prieplauką laivams. 1808 metais mieste buvo tik 133 gyventojai. Kadangi tai buvo tik kalinių kolonija, jo vystymasis vyko lėtai ir dauguma naujų projektų buvo su tuo surišti: pastatyta 25 lovų ligoninė kaliniams, dviejų aukštų kalėjimas su kartuvėmis. Kad pagerinti iplaukimą uostan, iškyšulys South Head pakrantėje skaldytų akmenų pylimu buvo sujungtas su Nobby sala.

Ir vis tik kom. majoro Morriset iniciatyva Newcastle tuo metu atsirado daug istorinių vietovių. Uolose, prie jūros kaliniai išduobė taip vadinamą "Bogley Hole" jo privačiai maudyklei, pradėtas planuoti King Edward parkas, ant netoliese stūkšančio kalno buvo pastatytas vėjo malūnas, kurio vietoje vėliau pastatytas obeliskas tebėra ir šiandien.

Į miestą atsikėlus kai kurių kareivių šeimoms, 1816 metais įsteigta pirmoji mokykla ir pradėta statyti Christ Church bažnyčia, jos vietoje šiandien stovi to paties vardo, naujos

– gotikos stiliaus Katedra (pradėta 1892 m.).

Newcastle apylinkėse kūrėsi kas kart daugiau laisvų imigrantų, ir jau 1821 metais pradėta agitacija iškelti kalinių koloniją. Dėl šių ir kitų praktiškų sumetimų, kaliniai buvo iškelti toliau į šiaurę. Matininkui Dangar pavesta suplanuoti miesto centrą, kurį sudarė turgaus aikštė ir 9 gatvės. Pastatyta teismas, muitinė, paštas ir dvi smuklės. Kolonijoje nuolat trūko monetų apyvartai, vienu metu gubernatorius Macquarie pavedė iškalti savus pinigus iš ispaniškų monetų. Tokiu būdu jų skaičius tapo padvigubintas, atsirado taip vadinamų "holey dollars" (su skylė viduryje).

Newcastle pramonė pradėjo augti nuo 1824 metų, kada A.A. Bendrovė gavo iš valdžios anglies kasimo monopolį Newcastle srityje, ir AAC (Austr. Agricultural Co.) su 1 milijonu svarų kapitalo, gavo leidimą pasirinkti NSW vieną milijoną akrų žmės.

1846 metais miesto uostas buvo paskelbtas atviru prekybos uostu. Įsisteigė laivų statyba, vario lydykla, mėsos konservų fabrikas, vilninių medžiagų audykla. Pradėjus kasti anglių ir Maitlande (1890 m.) Newcastle miestas tapo anglies eksporto centru. Pramonės vystymasis pasiekė viršūnę plieno fabriko įsteigimu 1915 metais, ko pasekoje atsirado eilė giminingų įmonių.

Gan anksti susirūpinta miesto kultūrinio gyvenimu. Nuo 1835 metų veikė "School of Arts", 1852 metais atsirado "Victoria" teatras, veikė Filharmonijos draugija, kuri ruošė koncertus. Šiaip laisvalaikio pramogos buvo arklių lenktynės, vykusios dabartinėje Darby gatvėje, regatos, bėgimo lenktynės, maudyklės prie jūros ir nuo 1854 metų įsteigtas kriketo klubas.

Pirmas Newcastle anglikonų vyskupas William Tyrell buvo įšventintas 1847 metais, pirmas burmistras James Hannell įrinktas 1859 metais. Tuo metu miestas jau turėjo 5000 gyventojų. Miesto vardas Newcastle buvo suteiktas 1885 metais, o 1937 –ais visi vienuolika priemiesčių sujungti įkuriant "Greater Newcastle su 100.000 gyventojų. 1947 metais Anglijos karalius suteikė miesto burmistrai Lord Mayor titulą.

Diskusijų metu buvo ypatingai gyvai diskutuota Newcastle ateitis. Atrodo, kad yra puoselėjamos viltys ir dedamos pastangos nusikratyti jam prillipusios tipiško industrinio miesto reputacijos, iškeliant ir ugdant Newcastle potencialą tapti turizmo vietoje. Šiuo klausimu, klubo narių nuomonės gan smarkiai skyrėsi.

Klubo nariai sužinojo daug įdomių faktų iš Newcastle istorijos.

V. K.

MŪSŲ MIRUSIEJI

HOBARTE

Nelaukiama ir neprašyta viešnia, pastaruoju laiku lyg ir primiršta čia, visgi apsilankė.

Liepos mėn. 9 d. mirė seniausia bendruomenės narė, Petronėlė Rėderienė – Jasaitytė, išgyvenusi 87-nerius metus.

Nesigilinant daug į velionės biografiją, galima būtų paminėti, kad Petronėlė buvo ūkininkaitė vilkaviškietė, gimusi ir užaugusi Alvito parapijoje. Su Pranu, savo vyru, ir dar labai jaunais vaikais – Maryte ir Aliuku-karo audros tapo atblokti į Vokietiją ir karui besibaigiant, buvo Liubeke. Vėliau čia ir pasiliko D.P. stovykloje iki emigracijos į Australiją. Duktė Marytė dar D.P. stovykloje iškėjo už Vinco Vaičiulevičiaus. Jauniesiems išvažiavus Australijon, ir senesnieji Rėderiai kartu su Prano seserim Valuckiene ir jos dukrele Gema, visi, pasekė jaunuosius ir 1950 metais atsiedūrė Tasmanijoje.

Rėderiai buvo vieni iš pirmųjų pasistačiusių namus ir neblogai įsikū-

rusių Hobarte. Petronėlę smarkiai sukrėtė netikėta vyro mirtis 1962 metais. Tapusi našle, ji persikėlė gyventi pas dukterį Marytę ir Vinčą, su kuriuo ypatingai gražiai sugyveno, ir padėjo dukteriai auginti vaikus, tapdama neatskiriama gausios ir garbingos Vaičiulevičių šeimos nariu iki pat mirties.

Paprasta moteris, visada kukli ir linksma savo doru ir pavyzdingu gyvenimu paliko gražiausią prisiminimą savo parapijoje ir lietuvių bendruomenėje. Gražus būrelis tautiečių ir bičiulių, susirinkusių paskutiniam atsisveikinimui į laidotuvių pamaldas, galėjo maloniai pasididžiuoti turėję savo tarpe tokią religingą ir darbščią tautietę, kurią vertino ir gerbė ne tik savieji ir giminės, bet ir svetimi.

Hobarto lietuvių bendruomenė giliai užjaučia velionės šeimą: didelį būrį vaikų ir artimųjų ir linki mirusiajai užtarnauto amžino atilsio.

A.K.

Ilgametei klubo narei

A. A.
ROZALIJAI JESENIENEI

mirus, jos žentą Antaną Andrušką ir jos anūkus Vidą ir Joną su šeimomis giliai užjaučia ir kartu liūdi.

Canberros Lietuvių klubo valdyba

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJŲ SKELBIMAS

ŠVENTOJI DVASIA

Palyginimas įvairių Dievo Šventosios Dvasios veikimų su tuo, ką Šventasis Raštas sako apie veikimą nešventos Šetono dvasios, pagelbės mums suprasti ką tikrybėje reiškia žodis dvasia. Įvairūs Šventosios Dvasios veikimai apibūdinami tokiais užvardinimais, kaip "Kristaus Dvasia", "šventumo Dvasia", "tiesos Dvasia", "šventoji pažadėjimo Dvasia", nuolankumo Dvasia", Malonės Dvasia" ir "pranašavimo Dvasia".

Įvairūs Šetono dvasios apsiėsimai gi apibūdinami tokiais pavadinimais, kaip "baimės dvasia", "vergijos dvasia", "pasaulio dvasia", paklydimų dvasia", "žyniavimo dvasia", "antikristo dvasia", "užmigimo dvasia". Nė vienas jų, nemany, kad taip vartotas žodis dvasia, kuomet pritaikomas įvairiems Šetono įtakos pasaulyje apsiėsimams, reiškia kad yra koki tai asmeniška "nešventoji dvasia", viename ir tame pat asmenyje su velniu.

GIMĖS IŠ DVASIOS

Šventajame Rašte randame daug apibūdinimų apie Šventosios Dvasios

veikimą krikščionių širdyse ir gyvenimuose. Vienas tokių apibūdinimų yra "gimimas". Tuo žodžiu išreiškiamas naujo gyvenimo prasidėjimas, ir tokį darbą atlieka Šventosios Dvasios galybė: Šitas naujasis gyvenimas, kuomet bus pilnoje to žodžio prasmėje "gimęs", bus taip labai skirtingas nuo žmogiškojo gyvenimo, kad Jėzus apie tai pasakė: "Vėjas pučia kur nori; girdi jo ūžimą, bet nežinai, iš kur jis ateina ar kur eina: taip yra ir su kiekvienu, kurs gimė iš Dvasios". – Jono 3:8.

Graiķų žodis, kurs mūsų Biblijoje yra išverstas "gimęs", yra taip pat teisingai išverstas "užvaisintas", arba "pradėtas", dėlto pats skaitytojas turi nutarti kurį rašytojas turėjo mintyje. Pastebėję šitoki skirtumą mes suprantame, kad kalbant apie pasišventimą Kristui, netinka sakyti, kad jau žmogus yra gimęs iš Dvasios. Kuomet kas ateina pas Dievą ir padaro atgailą; ir tikėjimu į Kristų, savo Atpirkėją, padaro pilną pasišventimą ir apsiima vykinti Dievo valią, tai tikrybėje jis būna tik "atgimdytas" Šventosios Dievo Dvasios. Kitaip sakant, tuomet tik prasidėjo jo naujas gyvenimas.

Myli tiesą, literatūrą gausite veltui. Rašykite: P. Bačinskas, 16 Burlington St., Holland Park, Queensland 4121

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE., FAIRFIELD, N. S. W.
Tel. 724 5408. Veikia 24 valandas per parą.

TALKOS PASKOLOS – PIGESNĖS!

Baldams, automobiliui, smulkiems reikalams...
Asmeninės, garantuotos paskolos iki \$10,000

\$10,000 penkiems metams kainuos tik \$58 į savaitę.

SYDNEJUJE

PAMINĖTAS TRANSATLANTINIS SKRYDIS

Liepos 10 d. Lietuvių klubo patalpose, Sydnejaus Apylinkės valdybos pastangomis, buvo suruoštas Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą minėjimas. Minėjimą jautriais žodžiais atidarė jaunosios kartos atstovė Kristina Dičiūnienė.

Paskaitai iškviestė viešnią iš Lenkijos Violetą, kuri savo minčių gilumu ir anuo metu atsitikusios tragedijos lietuvių tautai pasakojimu nuvedė mus į tas dienas, kai visa Lietuva verkė, žuvus Atlanto nugalėtojams Dariui ir Girėnui. Violeta, detalai susipažinusi su Dariaus ir Girėno gyvenimu, jų planais, taip jautriai visa tai perdavė, kad ne vienam salėje sužibo ašara akyse, nors buvo kalbama apie įvykį prieš 55 metus.

Meninę dalį atliko Sydnejuje pasirodęs naujas "Ketvertukas" – Jadvyga Mušcinskienė gitara, ir dainininkai Alfa Savickienė, Pranas Andriukaitis ir Vladas Račkauskas. Pritariant gitarą Jadvygai, jie padainavo Dariaus ir Girėno garbei dainą, "Oi neverk motinėle" ir "Graži Tėvyne mano". Jų dainos skambėjo melodingai ir tiko dienos nuotakai. Sveikintinas šis "Ketvertukas" ir laukiame jų sekančio pasirodymo.

Sugrįžusios į sceną Kristina Dičiūnienė ir Violeta duetu padeklamavo eilėraštį skirtą Dariaus ir Girėno transatlantiniam skrydžiui. Minėjimą uždarė Sydnejaus Apylinkės pirmininkas Albinas Giniūnas, pakviesdamas bendrai sugiedoti Tautos Himną. Dalyviai buvo sužavėti taip rūpestingai suorganizuotu minėjimu, minint mūsų tautos didvyrius Darių ir Girėną.

Rugpjūčio 21 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių namuose Bankstovne, šaukiamas metinis visuotinis Apylinkės narių susirinkimas. Susirinkimui numatyta sekanti DIENOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimai,
3. Mandatų Komisijos tvirtinimas,
4. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas,
5. Ataskaitiniai pranešimai: - a) pirmininko, b) išdininko, c) revizijos komisijos, d) Garbės Teismo.
6. ALB Krašto Tarybos atstovų rinkimai,
7. Diskusijos dėl pranešimų ir apyskaitos tvirtinimas,
8. Organizacijų ir draugijų veiklos pranešimai,
9. Einamieji reikalai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Nustatytu laiku kvorumui nesusirinkus, už pusvalandžio šaukiamas antras susirinkimas, kuris bus skaitomas teisėtas bet kuriam narių skaičiui esant.

Rinkime atstovus, kurie mus atstovaus ALB Krašto Taryboje.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Sydnejaus Apylinkės valdyba

ADELAIDĖJE

LOTERIJOS REZULTATAI

Loterijos traukimas įvyko š. m. liepos 17 dieną Lietuvių namuose, po pietų, kuriuos ta proga suruošė Žaidynių rengimo komiteto talkininkės. Gausus būrys dalyvių stebėjo, kaip ant salės grindų išbertas parduo-tų bilietų šaknelės sumaišė "Vyties" sporto klubo pirmininkas R. Pocius ir Žaidynių komiteto narys S. Visockis. Laimingus bilietus ištraukė Adelaidės kapelionas kun. J. Petraitis, svečias iš Lietuvos K. Patupis, Adelaidės "Rėmovės" pirmininkas V. Vosylis ir traukimą prižiūrėjo V. Baltutis, JP. Loterijos laimėtojai yra: 1 prizas Nr. 4479, 2 prizas Nr. 1336, 3 prizas Nr. 0267, 4 prizas Nr. 1021, 5 prizas Nr. 1818, 6 prizas Nr. 4613, 7 prizas Nr. 4820, 8 prizas Nr. 0906, 9 prizas Nr. 0063.

Komitetas nuoširdžiai dėkoja fantų aukotojams ir bilietų platintojams. Didelę padėką reiškiamo mieliems tautiečiams, pirkusiems loterijos bilietus.

Ypatingai dėkojame visiems, kurie paskutiniu metu savo aukomis parėmė Žaidynių organizavimą: \$500 – L. ir M. Fuller (Adelaidė), \$200 – F. Skabeika, \$100 – L. Bucelis (Melbournas). PO \$50 – Kun. J. Petraitis, Pr. Mikužis, E. Willenbrecht, V. Žeimys (Sydnejus). \$30 – Jaruševičius. Po \$20 – E. Baškus, E. Bulienė, D. Dunda, J. Karkotskas, J. Milaknis, V. Petruška. \$15 – J. Virbickas. Po \$10 – J. Abukevičius, J. Langevičius, I. Taunys, B. Jurgelionis, L. Šlaustas. Po \$5 – K. Alseika, V. ir T. Vasiliauskai. Nuoširdus ačiū visiems aukotojams.

J. Jonavičius

Žaidynių Komiteto pirmininkas

GEELONGE

1988 m. rugpjūčio mėn. 14 d., sekmadienį 2 val. popiet yra šaukiamas ALB Geelongo Apylinkės visuotinis narių susirinkimas, kuris įvyks Geelongo Lietuvių Bendruomenės namų salėje.

Nustatytu laiku nesusirinkus reikalingam narių skaičiui, puse valandos vėliau bus šaukiamas antras susirinkimas, kuris bus teisėtas bet kuriam narių skaičiui esant.

D A R B O T V A R K Ė

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo sudarymas.
3. Darbotvarkės papildymas.
4. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas.
5. Apylinkės valdybos pirmininko pranešimas.
6. Išdininko pranešimas.
7. Kontrolės komisijos pranešimas.
8. Garbės Teismo pranešimas.
9. Organizacijų pranešimai.
10. Diskusijos dėl pranešimų.
11. Mandatų komisijos rinkimai.
12. Apylinkės valdybos rinkimai.
13. Kontrolės komisijos rinkimai.
14. Garbės Teismo rinkimai.
15. Dviejų atstovų rinkimai į ALB.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16 - 18 EAST TERRACE, BANKSTOWN. Tel. 708 1414.

Sekmadienį, liepos mėn. 31 d., 2.30 val. po pietų

"SVAJONIŲ AIDU" KONCERTAS

rugsėjo 24 dieną šeštadienį

SPAUDOS BALIUS

S M O R G A S B O R D

Kiekvieną TREČIADIENĮ nuo 6 iki 8 val. po pietų. Karštas patiekalas ir šalti užkandžiai. Kaina 5 doleriai.

Primename klubo nariams, kad jau laikas susimokėti nario mokestį už 1988/89 metus. Nario mokestis 20 dolerių.

Klubo nariai prašomi siūlyti kandidatus sekančiai klubo valdybai. Kandidatų siūlymo pareiškimai (Nomination forms) gaunami klubo raštinėje. Užpildyti ir dviejų siūlytojų bei siūlomojo asmens pasirašyti pareiškimai turi pasiekti klubo sekretorių ne vėliau š. m. rugpjūčio mėn. 28 d. 6 val. po pietų.

Krašto Tarybos suvažiavimą Adelaidėje.

16 Klausimai ir sumanymai.

17. Susirinkimo uždarymas

Maloniai kviečiami visi Geelongo ir apylinkės lietuviai šiame susirinkime skaitlingai dalyvauti.

Geelongo Apylinkės valdyba

SYDNEJUJE

Sydnejaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos metinis susirinkimas įvyks rugpjūčio mėn. 7 d., sekmadienį 2 val. p.p., Lietuvių namuose Bankstovne.

D I E N O T V A R K Ė :

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Praėjusio metinio susirinkimo protokolo skaitymas,
3. Pirmininkės pranešimas,
4. Ligonų lankytojos pranešimas,
5. Išdininkės pranešimas,
6. Revizijos komisijos pranešimas,

7. Klausimai ir sumanymai.

Maloniai kviečiame visas Draugijos nares ir prijaunčias susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo prašome visas pasilikti kavutei ir pabendrauti.

P A D Ė K A

Dėkojame prisidėjusioms savo rankdarbiais ruošiantis dalyvauti vyresnio amžiaus žmonių rankdarbių parodoje, kuri įvyko Sydnejaus priemiestyje Sutherlande, T. Vingilienei, V. Šimkienei, A. Adomėnienei, V. Petniūnienei, O. Palaitienei, M. Kutkaitienei, A. Zigaitienei, N. Bauerienei ir M. Kopicikienei. Valdyba

Pereitą savaitę asmeniškai Vox Populi programos vadovo Vladimiro Lusio kvietimu, "Mūsų Pastogės" redaktorius lankėsi renginyje, skirtame SBS televizijos kanalo programos Vox Populi įkūrimo jubiliejui. Vakaras – balius vyko SBS televizijos stotyje.

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga pristato naują muzikinę grupę

"SVAJONIŲ AIDAI"

KONCERTAI

GEELONGE

Lietuvių namuose – sekmadienį rugpjūčio 7 d. 2.30 val. p.p.

MELBOURNE

Lietuvių namuose – sekmadienį rugpjūčio 14 d. 2.30 val.

Koncertų metu bus galima įsigyti "Svajonių Aidų" naują plokštelę.

Bilietai \$ 8. Vaikams veltui.

Iki malonaus pasimatymo!

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas:

Redaktorius V. Augustinavičius Telefonas (02) 703233

Redakcija rašinius taisy ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negražinami ir nesaugomi. Už skelbimų turinį redakcija neat-sako.

Prenumerata metams \$25 Užsienyje paprastu paštu \$30 N. Zelandijoje oro paštu \$40 Užsienyje oro paštu \$55